

STIMULERING VAN CULTURELE EN CREATIEVE VORMING

De universiteit gaat meer activiteiten op het gebied van culturele en creatieve vorming ontplooiën, bijvoorbeeld in de vorm van eigen cursussen. Een projectmedewerker wordt -voorlopig gedurende twee jaar- met deze taak belast. De kleinst mogelijke meerderheid van de universiteitsraad heeft dit voorstel uit de nota Studentenvoorzieningen aangenomen. Op de meeste andere punten werd de nota door de raad zeer positief beoordeeld en vrijwel ongewijzigd vastgesteld.

Het besluit van de raad brengt voor de toekomst veel kleine en grote veranderingen in het studentenbeleid (zie ook Observant 18). Zo wordt het decanaat uitgebreid, waarbij een halve formatieplaats beschikbaar komt voor een decaan met 'psychologische deskundigheid'. Daarnaast zal samenwerking met de RIAGG worden nagestreefd. De studie-infotheek wordt uitgebreid en krijgt vaste openingstijden. Kinderdagverblijf 't Ravelijntje ontvangt subsidie om twee plaatsen voor kinderen van studenten te reserveren. Twee keer per jaar wordt er een 'RL-magazine' uitgegeven ten behoeve van contacten met afgestudeerden. In beginsel moet dit blad door bijdragen van abonnees en inkomsten uit advertenties na enige jaren kosten-dekkend zijn.

De studentenverenigingen krijgen binnen de universiteitsgebouwen meer ruimte toegewezen. Op termijn komt er een studentencentrum, waar verschillende organisaties onderdak krijgen en waar diverse activiteiten voor studenten zullen plaatsvinden. De gezelligheidsverenigingen zullen overigens nauwelijks gebruik maken van het centrum. Die vrezen dat hun eigen identiteit verloren gaat wanneer ze

met de concurrentie onder een dak wonen.

Er komt meer geld beschikbaar voor de activiteiten die studenten -al dan niet in verenigingsverband- organiseren. Een voorstel van het college van bestuur om de studentenverenigingen voortaan zelf de beschikbare middelen (volgens bepaalde regels) te laten verdelen, haalde het niet. De raad wil het huidige financieringsmodel -in verbeterde vorm- te handhaven: subsidie op basis van een vraagbegroting, waarin subsidiabele activiteiten zijn omschreven. Die subsidieaanvragen worden echter niet meer tot in detail door de commissie studentenvoorzieningen beoordeeld. Activiteiten op sportgebied doorlopen een eerste keuring bij het hoofd van de dienst LV&S. De nieuwe medewerker creatieve en culturele vorming beoordeelt aanvragen op cultureel terrein en het hoofd van de dienst Studentenzaken bekijkt initiatieven op het gebied van maatschappelijke vorming. Bovendien worden de subsidiecriteria aangescherpt en ontvangen de betrokken studenten cursussen op het gebied van financiën, organisatie en bestuurlijke werkzaamheden.

Er wordt een commissie onderwijsgebonden studentenvoorzieningen

(CAOS) opgericht. Die zal onder andere de taken van de Introductiecommissie RL overnemen. In de nota wordt voorgesteld om de weringsactiviteiten voortaan eveneens door CAOS te laten coördineren. De raad vindt dat de commissie op dit terrein echter slechts een marginale taak heeft, maar wil na één jaar het takenpakket van CAOS opnieuw bezien.

Over een aantal punten van het nieuwe actieve studentenbeleid heeft de universiteitsraad zich nog niet uitgesproken. Het betreft bijvoorbeeld de financiële en personele consequenties die de uitvoering van alle beleidsvoornemens met zich meebrengt. Uiteindelijk zal de formatie van de dienst Studentenzaken moeten groeien tot 13,65 plaatsen (nu 11,5).

Ook de studiebegeleiding zal pas in een volgende vergadering ter discussie staan. Zowel uit een onlangs verschenen rapport van de werkgroep 6000 over studiestakers als uit een al wat oudere nota van de NSEM-fractie blijkt dat er aan die studiebegeleiding wel een en ander schort. De raad wil nog voor de zomer weten wat de faculteiten zoal aan studiebegeleiding doen en zal vervolgens beslissen of op centraal niveau bijsturing noodzakelijk is. Onduidelijk blijft voorlopig eveneens of Studium Generale -nu nog ondergebracht bij Algemene Wetenschappen- deel gaat uitmaken van de culturele poot van de dienst Studentenzaken. Over een jaar -als er een begin is gemaakt met het opzetten van culturele activiteiten- zal hierover opnieuw worden gedebatteerd.

Emely Nobis

NOG STEEDS: COÖRDINATOR GEZOCHT

Het college van bestuur slaagt er niet in een geschikte kandidaat voor de functie van coördinator te vinden. De kandidaten die door de headhunters van het adviesbureau Twijnstra Gudde waren aangezocht, bleken geen van allen te voldoen. Het college beraadt zich nu op nieuwe stappen. Dit is door de voorzitter van het college drs. L. Vredevoogd aan de universiteitsraad meegedeeld.

De coördinator zou een centrale rol moeten vervullen in de oplossing van de zogenaamde coördinatieproblematiek: het gebrek aan samenwerking tussen diensten en samenwerking van diensten met faculteiten en het college van bestuur. Het gevolg daarvan is organisatorische wanorde, zowel in de beleidsvoorbereiding als in de -uitvoering. Vorig jaar zomer bood Twijnstra Gudde een rapport aan waarin de oplossing van de problematiek, die al acht jaar lang tevergeefs op velerlei manieren wordt bestreden, in de aanstelling van een coördinator werd gezocht.

Deze zou in ongeveer drie jaar tijd orde in de chaos moeten scheppen en zodanige structuren voor overleg en informatievoorziening moeten opzetten, dat na die periode de secretaris van de universiteit (momenteel drs. B. Niessen) het verder alleen af zou moeten kunnen. In september werden vervolgens de precieze taken van deze ambtenaar vastgelegd in het beheersreglement. Hij zou directeur worden van de belangrijke beleidsadviesdiensten, waaronder financiële - en personele zaken. Hierarchisch zou de coördinator op gelijke hoogte komen te

staan als de secretaris, die directeur van het bureau van de universiteit en de interfacultaire diensten is. Om die reden wordt de functie even hoog ingeschaald, namelijk in de ambtelijke schaal 17.

Vanaf oktober werd dus gezocht naar iemand van rond de 45 jaar oud, met managementervaring en inzicht in de universitaire structuur, die zich voor ongeveer drie jaar aan deze instelling zou willen verbinden. Vooral de leeftijd was volgens Vredevoogd een struikelblok. In die categorie dienden zich uitsluitend beroeps-interimmanagers aan die te hoge financiële eisen stelden, dan wel lieden die al werkloos waren of dat binnen afzienbare tijd zouden worden en om die reden volgens Vredevoogd niet over een 'onderhandelingspositie' beschikten. Wat resteerde waren kandidaten die de functie wel ambiëerden, maar weinig lust hadden om na drie jaar weer op straat te staan. Nadat het leeftijds criterium was opgerekt tot rond de 60 jaar bleken ook onder deze groep geen geschikte kandidaten te vinden.

(Vervolg op pagina 4)

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-888468

Achtste jaargang, nummer 28, 15 april 1988

Inhoud

Pagina 3

Numerus fixus

Het besluit van de universiteitsraad om in het volgend studiejaar 450 eerstejaars economie op te nemen, is weer teruggedraaid. Voor de studierichting economie werd een numerus fixus aangevraagd en als die wordt vastgesteld wil de faculteit toch maar 400 nieuwe studenten laten instromen.

Pagina 5

Gratis

Minister Deetman stapte naar de Nederlandse Spoorwegen om voor studenten 'gratis' openbaar vervoer te regelen. Een rekensom leert dat de student elke maand 60 gulden moet betalen, voor iets dat de minister maar 25 gulden kost. Met de winst kan een gat in het budget van studiefinanciering worden gedicht. De universiteitsraad heeft inmiddels een motie aangenomen waarin ze de plannen van Deetman verwerpt.

Pagina 7

Netwerk

Stap voor stap worden de schakels gelegd voor een automatiseringscultuur binnen de RL. Momenteel is er vooral veel vraag naar lokale pc-netwerken om binnen een vakgroep, dienst of faculteit te communiceren. Die lokale netwerken vormen de bouwstenen voor het toekomstige grote instellingsnetwerk. Met het oog op die toekomst pleit het Rekencentrum in een onlangs verschenen rapport voor standaardisatie van produkten.

Pagina 8-9

Schama's Gouden Eeuw

Geld en God, hoeren en huisvrouwen, walvissen en voor- of tegenspoed. Daarover schrijft Simon Schama in zijn opvallende studie over de Gouden Eeuw. In Maastricht vertelde hij iets over zijn opvattingen over geschiedschrijving en reageerde hij op de kritiek. Twee pagina's over boek en auteur, die zich liever historisch romanschrijver dan historicus laat noemen.

En verder

En verder

De jaren zestig, eigen CAO bepleit voor universiteiten en de Zuidlimburgse natuur is geen natuur meer

paartjes

Moet links links blijven? Marcus Bakker spreekt 28 april in Maastricht over "Ontwikkelingen en perspectieven tussen sociaal democratie en communisme" en het PvdA-rapport "Schuivende Panelen". Iedereen is welkom om 20.00 uur in het City-centrum, Capucijnenstraat 43 Maastricht.

Franse familie verhuurt haar vakantiehuis, gelegen in dorp in Languedoc (Hérault) op 15 km. van Middellandse Zee. Veel ruimte, alle comfort, tuin en terras. Vrij van 30 april tot 26 juni. Prijs v.a. f 300,- p.w. Incl. 043-630670.

Te koop: Adidas leren voetbalschoenen maat 33; Leren bergschoenen maat 35; Judopak maat 140/152. Tel. 04409-3641.

Te koop Citroën Ami 8 Break, APK dec. '88. Tel 043-610280

Te koop: Renault 5, bj. 1980, 110.000 km, met.-groen, f 1800. Tel. 043-611452, mej. A. van Houte.

Praktische levensfilosofie: "De meeste mensen weten namelijk veel beter wat ze niet willen dan wat ze wel willen, laat staan wat ze werkelijk willen." Nieuwsgierig? Seth work: 630626.

Shiatsu voorlichtingsdagen 23-24 april. Info: 630626, Luuk.

(Advertentie)

ledere dinsdag lekker eten voor een tientje vanaf 18 uur.

LUTICH
CAFÉ 1900

Orleansplein 14 - Maastricht - tel. 043-435427

**ECONOMIE
GENEESKUNDE
GEZONDHEIDS-
WETENSCHAPPEN
RECHTEN...**

**DE BOEKEN
BIJ BERGMANS**

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIJWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

Jong RL-echtpaar zoekt woonruimte in Maastricht vanaf september. Tel. 04499-1961

Te koop gevraagd: herenfiets; een fietsachterwiel met remnaaf. afm. 28x1=; een houtkachel; een tuinbank. Tel. 888311 (avond 219483).

Reisgenoten gezocht voor 4-6 wks. rondreis door Turkije of Marokko, vertr. 4/6 of 9/7, info: 053-313349/301450.

Bij deze willen we iedereen bedanken voor zijn/haar belangstelling tijdens onze info-dag in het Trefcentrum. Het is de bedoeling om vaker zo'n dag te organiseren, maar daar horen jullie t.z.t. meer van. Mensen die informatie over NSEM willen, kunnen bellen naar een van de bestuursleden (zie NSEM-bord, t.o. mensa).

Bent U geïnteresseerd in de filosofie van AYN Rand? Schrijf voor info m.b.t. cursussen ed: Postbus 637, 2300 AP Leiden.

Heb jij ook problemen rondom de studiefinanciering? Bij NSEM is het 'Poenboek' verkrijgbaar. Het is een wegwijzer in de wir-war van regels, te bestellen via: gironummer 3843114, Maastricht f 5,00 voor leden, f 7,50 voor niet-leden. Graag onder vermelding van naam, adres en student-nummer (!).

Te huur gevraagd: garage, liefst in Heer, of in Scharn of Eyldergaarde. Tel. 888650 (Els overdag) of 617170 ('s avonds).

Gezocht: Vrouwelijke gouden keel om a capella groep te beginnen. Repertoire U.S.A. 1950-1960. Bert Zonneveld/Jan van Dalen, tel. 882251/472954/618125.

Ik rijd bijna elk weekend met de auto naar Amsterdam. Zijn er mensen die (af en toe of altijd) willen meerijden? Benzinekosten delen. Tel. 888168 (overdag) of 614603 ('s avonds).

Te koop: commodore 128, 2 data recorders, 2 joy-sticks, diverse cassettes met software o.a. tekstverwerker en bestandverwerking, monochroom monitor schakelbaar tussen 40 en 80 karakters m.b.v. bijgeleverde schakeling, diverse boeken. Alles in 1 koop. Vraagprijs f 1000.00. Incl. Theo Roemen BMC tst. 442, na 6 uur 04409-2563.

Kamer gezocht per juni, juli, augustus in Maastricht. Silvia Evers A84064, tel. 04754-6481.

4e jaars HBO studente zoekt per juni/juli weer een kamer in Maastricht. Tel. 077-18041 tst. 254, van 18.00-19.00 uur, vraag naar Maud.

Te huur: in Studentenkasteel, grote, mooie evt. gemeubileerde en gestoffeerde kamer in Maastricht. Gem. tel. keuken, badkamer, tv-kamer, tuin. f 400,00 incl. Tel. voor 18.00 uur: 077-821800, na 18.00 uur: 077-823039.

Culturele Ontdekkingsreizen USSR: 28 apr - 8 mei: Moskou/Leningrad, vliegreis KLM 1850,00 alles incl. (dus ook incl. 1 mei parade Rode Plein). 15-28 mei: halve maand Moskou, voll. verz. vliegreis f 1600,00. Inf. over deze en andere USSR-reizen: Stichting Circ tel. 020-253528.

Bergklimmen heeft op mij een verpletterende indruk gemaakt, en aangezien je verpletterd en wel niet meer kunt klimmen bied ik mijn Koflach Viva Soft stijgijzervaste bergschoenen maat 7= te koop aan. Ze zijn vier weken gebruikt en kosten f 75,00. Wil je het ook eens hogerop zoeken, bel dan: 09-32-11-722856 en vraag naar Michiel.

26 mei 'Congres Jurist en Werk', Pieterskerk te Leiden. Opening door Drs. R.F.M. Lubbers. Programma: foras en lezingen met veel informatie over beroepsmogelijkheden voor juristen. Kosten f 35,00 incl. congresbundel, lunch en borrel. Inschrijving voor 16 mei a.s. d.m.v. storting van f 35,00 op giro: 5767952 of op Amro bank nummer: 464319447 (gironummer bank 9200) t.n.v. Stichting Jurist en werk, o.v.v. 'inschrijving Congres Jurist en werk'. Nadere inf. 071-277867.

Opel Ascona 16S, bouwjr. '77, APK tot 10-'88, kleur bruin, i.z.g.st. f 2500,00. Opel Ascona 20, bouwjr. '80, APK tot 1-'89. Kleur bruin, 4-deurs f 4500,00. I.z.g.st. tel. 04458-1556.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar: 04950-24354.

Te koop aangeboden: Forth, Henschler, Rummel: Allgemeine und spezielle Pharmakologie und Toxikologie. 4 Auflage, 1984. Onbeschreven, als nieuw. Bel: 043-632891.

Studente medicijnen, terug van plek om te wonen in Maastricht. Bel Ben tel. 045-411895.

Te koop aangeboden: Margriet printwieljes voor de printer van de Decmate 3 (t.w. LQPO3). In verband met in gebruik neming van een nieuw systeem hebben wij de volgende wieljes te koop: 1x Multi Prestige Elite, 12 Pitch, 1x Multi Courier, 10 pitch, 3x WP/DP Pica, 10 pitch. Nieuwprijs f 45,50, nu te koop voor slechts f 24,95 per stuk. ter informatie: Christianne Schreuder, Sectie Financiering, tst. 838, kamer 3090, J.

Ik ben op zoek naar een kamer in Maastricht vanaf juni! Wie weet iets? Esther: 043-633378.

Spoed! Attentie Diensthoofden/Stagegroepvoorzitters. Huidige medewerker Studentenzaken zoekt met ingang van 1 mei 1988 tijdelijke werkzaamheden van administratieve aard voor 0,5 fte. Wie reageert? tel. 888210 of 887277.

Te koop: blauwe pauwhanen en -hennens. Hans Maurer, tst. 888204 of 093241-810375.

Help! Als ik per 1 mei geen andere kamer heb, sta ik op straat! Weet je iets voor mij in Maastricht, bel dan: 043-252495 en vraag naar Caroline.

lift gevraagd. Vrijdagavond naar Nijmegen en zondagavond terug naar Maastricht. Geert, tel. 477779, Denise, tel. 251053.

Jonge arts zoekt ruime kamer of appartement in nabijheid van het centrum, liefst per begin mei. Tel. 045-263496.

Filmclub GGK vertoont "Christiane F., wir Kinder von Bahnhof Zoo", op dinsdag 19 april, 19.30 uur in Ciné K. Bernardusstraat. Toegangsprijs f 10,00, abonnementhouders f 5,00.

Goeie zaak, Reflex in de faculteitsraad. Stel je verkiesbaar, namens Reflex. Contactpersoon: Jef Habets: 616359. Mark Jonkers: 252673. Lente zonder krente, Reflex in de F-Raad.

17 Juni: het enige echte Eindhoven. Eindhoven '88: Raymond van het Groenewoud en zijn Centimeters zullen U doen swingen als nooit tevoren.

Te koop aangeboden: peugeot 504 GL '77, i.z.g.st. Schuifdak, radio-cass. recorder, nieuwe remmen, weinig roest, motor in goede staat, vr. pr. f 1750,00. Tel. (043)-219893.

Te koop prachtige bruidsjurk Grieks model (iets apart) mode '87/'88, nieuwprijs f 1700,00, vraagprijs f 350,00 (compleet met toebehoren). Gouden Desiree trouwringen (bewerkt model). Staande schemerlamp. Dit zijn koopjes want alles moet weg. Bel eens voor meer informatie naar 043-616246.

Te koop kapperswastafel (nog niet gebruikt), erg handig voor thuiskapsters, kleur donkerbruin. Dit gaat weg voor lage prijs, bel voor meer informatie naar 043-477854.

Arts zoekt woonruimte in Maastricht: appartement of huis. Minimaal drie jaar. tel. (werkdagen) 045-718180, sein 43 of (weekend) 020-238647.

Te koop in Bunde: mooi gelegen vrijstaande woning, C.V., berging, grote tuin. Ind.: entree, woonkamer, ruime eetkeuken, gr. studeerkamer. 1e verd.: badk. met douche, 2e toilet, vaste wast., 2 slaapk., zolder. Tot, opp. 655 m2. Vraagprijs: f 168.000 k.k., tel. 043-646222.

Te koop: gasfornuis en hand-naaimachine. Prijs in overleg. Tel. 210758.

Per 1 juli heb ik wel een baan, maar nog geen woonruimte. Wie helpt bijna afgestudeerde studente voeding aan een kamer in Maastricht. Bel Monique, tel. 071-143354.

Aankomend studente zoekt voor het nieuwe studiejaar kamer in centrum Maastricht. Aangeboden voor bemiddeling een week gratis verblijf in comfortabel vacatiehuis bij Zell am See (0) met max. 6 pers. (event. skiseiz. '89). Bel Ingeborg, 040-542827.

Oproep studente FdR. Vriendelijk verzoek ik hierbij de studente welke op 22 maart telefonisch reageerde op mijn advertentie/oproep in Observant no. 26, nogmaals contact met mij op te nemen. Brief niet ontvangen. Identificatie positief. Jean-tweezesnultweedrie-Mgeleen.

Te koop: Pelgrim, gasfornuis met gasoven voorzien van glasvenster, in zeer goede staat f 75,00 en een drie-deurs eiken slaapkamer kast f 80,00. Tel. 043-623069.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Tongersestraat 53, kamer 316,
Postbus 616, 6200 MD
Maastricht. Telefoon:
043-888468 (doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff
Ton Hammeleers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Johan Muysken

Redactie
Jacques Herrraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hammeleers
Evelyne de Leeuw
Paul Pinxten

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Fotopersburo Widdershoven
Fotopersburo Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paartjes):
Yvonne Stevens, tel 043-624936,
werkdagen bereikbaar na 18.00
uur. Taneven op aanvraag.

Paartjes
Paartjes opgeven bij de redactie
Voor medewerkers en studenten
gratis, anderen f 7,50. Paartjes-
waarin onroerend goed te koop
wordt aangeboden f 25,00 (max
50 woorden)

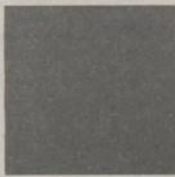
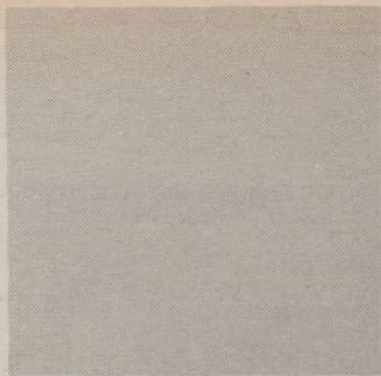
Mededelingen
Mededelingen voor de
mededelingenpagina's doorgeven
aan Frank Speet, Dienst
Voorlichting, tst 319.

Abonnement
Leden van de universitaire
gemeenschap ontvangen het blad
gratis. Afgestudeerden en andere
belangstellenden kunnen zich
abonneren voor f 25,00 per jaar.

Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het
landelijk samenwerkingsverband
Universitaire Pers, samen met Ad
Valvas (Vrije Universiteit), Delta
(Delft), Univers (Tilburg), Cursor
(Eindhoven), Universiteitsblad
Twente, KU-nieuws (Nijmegen),
Universiteitsblad Utrecht,
Universiteitskrant Groningen en
het Wagenings Universiteitsblad.

**UP-korrespondenten: Bert
Bakker, Esther Hageman.**

Pervers

Heel Nederland heeft zich vorige week bloeddorstig op één man gestort.

Mij doet dat denken aan een Romeinse arena ten tijde van Caligula, met dat verschil, dat het daar veroordeelden betrof, die voor de leeuwen gegooid werden.

Met gretigheid heeft een deel van de vaderlandse pervers zich meester gemaakt van een privé-leven en een handvol mensen met paginagroot portret, naam en toenaam, adres, postcode en woonplaats overgeleverd aan geniepige volkswoede of banale nieuwsgierigheid, nog voordat er in de verste verte een raadsman of rechter in het vizier was. En de burgemeester van Budel en alle andere klasgenoten leenden hun onbenulligheid aan dergelijke (on)journalistische schending van de privacy.

De trots van zeven maanden opsporingsapparaat werd in het Capitool gesmoord: weer had de minister het fout gedaan, orakelde een professor, of juist niet, een kamerlid, en prees een ander deel van de vaderlandse pervers zichzelf de hemel in omdat het zijn primeur had ingeslikt.

Maar 's middags mocht het opsporingsapparaat dankzij dezelfde zendende pervers de schade inhalen: in een zondagsdienst met vier heren kon de offerande van de sensatie op alle netten en kanalen tegelijk breed worden uitgemeten. Een heuse perversconferentie, waarin elke spreker zichzelf op de borst sloeg voor moed, beleid en trouw en de corpschef de dag van zijn leven had omdat hij in het openbaar politiek Den Haag kon kapitelen.

Met pijnlijke nauwkeurigheid hebben de leeuwen hun werk gedaan. En het proces tegen de man moet nog beginnen.

Frans van Wijmen.

Angst voor gevolgen van numerus fixus

ECONOMEN WEER TERUG OP 400 EERSTEJAARS

De numerus fixus, die de studierichting economie boven het hoofd hangt, heeft ertoe geleid dat de opnamecapaciteit van de economische faculteit in Maastricht weer is teruggebracht tot 400 eerstejaars. De capaciteit was vorige maand na een moeizame discussie tussen faculteitsbestuur, college van bestuur en universiteitsraad nog bepaald op 450 studenten.

Tegen alle verwachtingen heeft de VSNU (vereniging van samenwerkende Nederlandse universiteiten) voor het eerst in de geschiedenis een numerus fixus voor economie aangevraagd. Tot voor kort zag het er immers naar uit dat de universiteiten met een economische faculteit de verwachte toestroom van 4720 studenten onder elkaar wilden verdelen. Op Maastricht na hadden iedereen zich bereid getoond de capaciteit fors te verhogen, zodat er tenslotte nog maar 200 à 250 plaatsen ontbraken om alle aspirant-economen een plaats te bieden. De Maastrichtse faculteit was de enige die er niet een extra schepje bovenop wilde doen, omdat zij als jonge faculteit haar 'normale' groei nauwelijks kan bijhouden. De universiteitsraad, die het laatste woord heeft bij het bepalen van het instellingsstandpunt, vond echter dat Maastricht het niet kon maken de problemen als gevolg van de sterk gegroeide belangstelling voor eco-

nomie op de andere faculteiten af te wentelen. Die zouden dan wel eens kunnen aansturen op een plaatsingscommissie, die Maastricht van de regen in de drup zouden helpen door het overschot over alle faculteiten te verdelen. Daarom moest de capaciteit van 400 naar 450 verhoogd worden.

Collegelid Dittrich heeft het verhoogde bod van Maastricht in het VSNU-overleg overgebracht, maar enkele dagen later heeft hij dat weer tot 400 teruggebracht, omdat tijdens het overleg besloten was een numerus fixus aan te vragen. Die beslissing viel, omdat het Rotterdamse college van bestuur van zijn universiteitsraad het consigne had meegekregen een eerder bod van 1450 eerstejaars te verlagen tot 1400.

Dittrich heeft inmiddels tegenover de universiteitsraad zijn handelwijze verklaard. Nu de numerus fixus is aangevraagd hoeft de RL er vol-

gens hem niet meer bang voor te zijn dat de problemen op andere universiteiten worden afgewenteld, omdat niet meer voorop staat dat alle eerstejaars aan een plaats geholpen moeten worden.

Nog belangrijker is, dat naar ieders verwachting minister Deetman de numerus fixus voor economie zal weigeren. Als hij vervolgens zelf het overschot gaat verdelen, krijgt Maastricht bovenop de opgegeven capaciteit nog eens haar aandeel in het overschot. Als de capaciteit op 450 wordt gesteld, dreigen er dus 500 studenten te komen. Daarom heeft het college van bestuur in overleg met de faculteit het bod weer verlaagd tot 400.

Een ander bezwaar steekt dan weer de kop op: de faculteit wordt door het ministerie gefinancierd alsof er jaarlijks 500 eerstejaars bijkomen en alsof het studierendement op 80 procent ligt. Om te voorkomen dat de minister daar moeilijkheden over gaat maken wil het college van bestuur hem in een brief precies gaan uitleggen waarom er in Maastricht dit jaar maar 400 economiestudenten terecht kunnen. De minister krijgt daarbij de verzekering dat ná dit jaar de capaciteit via infrastructuurle maatregelen kan worden verhoogd tot 500.

De economische faculteit heeft inmiddels van het college te horen gekregen dat in de kaderstelling voor de begroting van volgend jaar ervan wordt uitgegaan dat er 450 eerstejaars bijkomen en dat het rendement geen 80, maar 60 procent bedraagt. Dat is gebeurd omdat het ministerie heeft laten doorschemeren dat het de faculteit nog wel op het "politieke" instroomgetal van 500 wil financieren, maar dat het rendementscijfer wordt verlaagd van 80 tot 60 procent.

Minister Deetman zal vóór 1 mei een voorlopige en vóór 1 juni een definitieve beslissing nemen over de numerus fixus voor komend studiejaar. De VSNU heeft behalve voor economie ook een numerus fixus geadviseerd voor bedrijfskunde, industrieel ontwerpen, geneeskunde, diergeneeskunde, tandheelkunde, beleid en management gezondheidszorg (Rotterdam), gezondheidswetenschappen (Leiden en Nijmegen), medische biologie (Utrecht) en Japankunde (Rotterdam). Voor rechten, econometrie, Engels, Spaans, geschiedenis en theaterwetenschappen zou volgens de VSNU een plaatsingscommissie moeten komen.

Jacques Herraets

VERDACHTMAKING

Een bezorgde vraag uit de universiteitsraad: is het geloofwaardig als de RL steeds maar belooft 500 eerstejaars studenten economie op te zullen nemen, daarvoor het geld krijgt, maar feitelijk dat aantal nooit toelaat. Hoe lang kan dat doorgaan? Antwoord van collegelid dr. K. Dittrich: "Wij zullen natuurlijk nooit in de richting van de minister roepen dat hij ons moet financieren op basis van een instroom van 500 studenten, maar dat we niet van plan zijn dat aantal te halen."

Wij niet, zei Dittrich, maar Observant doet dat wel. Daarin werd regelmatig gemeld dat wij onze capaciteit en ons rendement niet haalden en dat dat onze financiering op losse schroeven zette. Het ministerie heeft ons op die publikaties gewezen, vertelde Dittrich.

De suggestie is dus niet mis: als we minder geld gaan krijgen is dat de schuld van het universiteitsblad.

Om een aantal redenen is die suggestie niet zo netjes. Om te beginnen zijn de betreffende cijfers allemaal openbaar en dus publicabel. Geheimen zijn door Observant niet verklapt. Het college zelf had in de discussie met de faculteit op de achterblijvende rendementen gewezen.

Mogen wij die discussie slechts voor de helft verslaan?

Bovendien, sinds wanneer werkt het ministerie van onderwijs en wetenschappen met cijfers die het uit de universitaire pers haalt? Worden de gewone ambtelijke informatierondes tegenwoordig overgeslagen? Welnee. Alleen de vraag al deed de voorlichters en de ambtenaren van het ministerie schuddebuiken. Men wacht daar gewoon op de cijfers zoals die door de universiteiten en de VSNU worden aangeleverd. Die horen duidelijk te maken hoe groot de werkelijke instroom en het werkelijke rendement zijn. Er is dus ook nog helemaal geen beslissing gevallen of de economische faculteit voortaan op zijn reële rendement van 60%, dan wel nog steeds op het fictieve rendement van 80% gefinancierd zal worden. Dittrich had in kleine kring die onheilstijding (een verlaging tot 60%) reeds gedaan. In de raad heeft hij dat echter niet herhaald, en terecht, want alle grondslag ontbreekt aan een dergelijke mededeling. En dat geldt evenzeer de verdachtmaking aan het adres van dat "blad dat zeer nauw gelieerd is aan de universiteit", zoals Dittrich het in de U-raad formuleerde.

Wammes Bos

Michel Collet

Samengesteld door Bart Brouwers.

Arm

Studenten behoren tot de nieuwe armen. Maar liefst 58 procent van hen moet van een minimuminkomen rond zien te komen, terwijl voor 95 procent zelfs de term 'bestaansonzeker' opgaat. Het onderzoek met deze conclusies is uitgevoerd door prof. Berghman uit Tilburg. Enkele andere resultaten: 11 procent van alle Nederlandse huishoudens moet het stellen met een

COÖRDINATOR GEZOCHT

(Vervolg van pagina 1)

Vredevoogd meent dat er geen andere uitweg uit de impasse is dan het scheppen van de mogelijkheid tot "een langer verblijf binnen deze instelling". Naar zijn zeggen zal de functionaris na het beëindigen van zijn taken als coördinator dan uitzicht op een andere baan bij de RL moeten hebben. "Dat is de enige manier om iemand van niveau aan te kunnen trekken", stelt hij. Onduidelijk is nog welke functie daarvoor in aanmerking zou kunnen komen. De hoogste ambtelijke functie binnen de universiteit is die van secretaris, en de coördinatorsfunctie is daarmee gelijk gesteld. Als de huidige secretaris niet vertrekt, en daarvan is vooralsnog geen sprake, zal de (dan ex-)coördinator alleen maar stappen terug kunnen doen. Aangezien met dat vooruitzicht ongetwijfeld niemand te lokken is blijven er twee mogelijkheden over. De eerste is dat de coördinatorsfunctie gewoon blijft bestaan. Vredevoogd acht dit uitgesloten. Hij verwacht dat er vervolgfuncties gevonden kunnen worden in de organisatie van tweede fase-opleidingen en de internationalisering, die in de toekomst steeds belangrijker zullen worden. Een totale reorganisatie van de diensten, waardoor nieuwe functies zouden kunnen ontstaan, wordt naar zijn zeggen niet overwogen. De universiteit neemt de werving van de kandidaten weer in eigen hand. Omdat het nu om een normale, niet tijdelijke ambtelijke functie gaat zou dat weer mogelijk zijn. Het contact met bureau Twijnstra Gudde is beëindigd. Hoeveel het bureau voor zijn diensten betaald krijgt ligt nog niet vast. In ieder geval worden de gemaakte onkosten vergoed. Volgens de oorspronkelijke afspraak zou Twijnstra Gudde op basis van 'no cure-no pay' een vooraf bepaald bedrag ontvangen voor het leveren van een geschikte kandidaat. Hoe hoog dat bedrag is wil Vredevoogd niet zeggen, maar normaal is ongeveer 20% van het bruto jaarsalaris van de aan te trekken werknemer. In dit geval zou het dan om een bedrag tussen de 20.000 en 30.000 gulden gaan. Nu er geen geschikte kandidaat is geleverd zou in principe de verplichting tot betaling niet bestaan. Niettemin zal het college met Twijnstra Gudde gaan onderhandelen over het honorarium.

Wammes Bos

uitkering. Van gezinnen met slechts één ouder zit zelfs 39 procent onder het minimum; huishoudens met een vrouw aan het hoofd leven relatief nog vaker van een uitkering: de zogenaamde bijstandsmoeders. (NRC Handelsblad)

Trillingen

De medische faculteit van Rotterdam dreigt grote achterstanden op te lopen in het wetenschappelijk onderzoek. De oorzaak: trillingen in het faculteitsgebouw als gevolg van wind (vooral op de zestiende verdieping merkbaar) en een hevig vibrerende airconditioning (trillingen van tien herz). De moderne laboratoriumapparaten kunnen alleen worden gebruikt in een volstrekt trillingsvrije omgeving. Onderzoeker J. Glerum, die de contractie van gladde spiercellen bekijkt, kan er over meepraten. Hij heeft voor het meetwerk zijn toevlucht moeten nemen tot de kelders van een ander gebouw. "Voor het onderzoek dat ik doe moet alles absoluut stilstaan. Er mogen geen trillingen optreden, anders is het net of je eieren aan het klutsen bent." Allerlei noodvoorzieningen helpen geen snars. Dikke rubberen schokdempers, oliegedempte marmeren tafels en vrij opgehangen constructies zijn allemaal geprobeerd, maar zonder resultaat. In de kelder van dat andere gebouw is het trouwens ook nog maar behel-

pen: de apparatuur wordt gestabiliseerd op een stel oude autobanden van een fiat 128. In het hoge faculteitsgebouw ploeteren andere onderzoekers inmiddels voort. Met weegschalen die tot op vijf cijfers achter de komma nauwkeurig kunnen lezen, maar door de schommelingen van het gebouw niet eens op de nulstand gezet kunnen worden. (Quod Novum)

Afval

De universiteit van Utrecht springt niet zo zorgvuldig om met haar afval. REuim een kwart ervan verdwijnt nog steeds gewoon door de gootsteen, of met het normale huisvuil. Dat becijferde het hoofd van de afdeling 'Veiligheid en Milieu' van de universiteit, mevrouw Hes. Des te bedreigender vindt zij de plannen om de eigen afvalophaaldienst uit te besteden. "Het ophalen is nu gratis. Als we dit gaan uitbesteden of doorberekenen, maken we het de faculteiten alleen maar lastig en loop je het risico dat er nog meer door de gootsteen verdwijnt. Je kunt de mensen niet dagelijks controleren." (U-blad)

Staking

Als alles goed is gegaan is er gisteren op de Vrije Universiteit in Amsterdam gestaakt. Het motief: 'het terugkeren van de rust op de universitaire campus'. Drie studentenorganisaties hadden een programma opgesteld om de dag alles behalve rustig te laten verlopen. De organisator: "Er is niet zozeer een con-

crete aanleiding voor deze actie. Het gaat eerder om een protest tegen het beleid van minister Deetman in het algemeen." Volgens de studentenorganisaties SRVU, PKV en VUSO overspoelt Deetman de universiteiten de laatste tijd met maatregelen en plannen. "Niemand weet meer waar hij aan toe is. Het niveau van het onderwijs wordt stukje bij beetje omlaag gehaald". In plaats van de normale dagelijkse werkzaamheden waren er gisteren workshops over de toekomst van onderwijs en onderzoek. (Ad Valvas)

Durex

De Technische Universiteit van Twente heeft verschillende eigen sportteams die in regionale of zelfs nationale competities meedraaien. Zo ook het voetbalteam, dat de ranglijst van de eerste klasse afdeling Twente aanvoert. Die positie is ze blijkbaar in de bol geslagen, getuige een pleidooi in de jongste uitgave van hun cluborgaan, de 'Natrappet'. Daar wordt op de ongekende mogelijkheden gewezen die een sponsorcontract met een condoomfirma zoals Durex kan opleveren. Dit alles naar het voorbeeld van de Westduitse 'zustervereniging' FC Homburg, waar inderdaad zo'n contract is afgesloten, zij het dat dat de nodige heibel heeft veroorzaakt. De Twentse jongens zien het al voor zich: "Een Top Save van de keeper. Durex, voor de perfecte slidings en een waterdichte achterhoede. Middenvelders die met Durex risicoloo kunnen diepgaan en voorbehoedspelers die hem met Durex voor het inprikken hebben".

De Natrapper overweegt bij het stagneren van de onderhandelingen met Durex om dan maar met Kotex in zee te gaan. Voor meer teamverband. (U-blad Twente)

Erasmus

Het logo van de universiteit van Rotterdam bestaat uit een handtekening van de humanist Desiderius Erasmus, naar wie de universiteit ook vernoemd is. Dat zal binnenkort echter allemaal anders worden, nu is gebleken dat het hier niet gaat om een authentieke handtekening van de denker en schrijver zelf, maar om eentje van een van zijn klerken. Twee Rotterdamse historici hebben dat vorige week bekend gemaakt en het College van Bestuur heeft het inmiddels bevestigd. Men zit er in Rotterdam nogal mee in de maag, zeker omdat dit jaar -een lustrumjaar- extra veel aandacht aan het logo besteed zou worden. Alle plannen voor bedrukte truien, brieven, dassen, agenda's en zelfs wijnflessen moeten worden herzien. De twee historici geven toe dat hun ontdekking enorm pijnlijk is voor de universiteit. "Het is niet leuk dat je als wetenschappelijke instelling zo'n fout moet erkennen. Je staat toch een beetje te kijk". Ernstiger nog zijn de financiële gevolgen, die het lustrumjaar waarschijnlijk nog soberder zullen maken dan aanvankelijk al de bedoeling was. De grote lichtreclame met het logo is inmiddels al verwijderd. Op Goede Vrijdag, zodat de werkzaamheden zonder hinderlijke publieke belangstelling konden worden uitgevoerd. (Quod Novum)

DE JAREN ZESTIG

Onlangs werd in de poppoll van het Belgische magazine Humo de vraag gesteld: "Wat betekent voor u mei '68?" Hierop antwoordde de helft "niets", een derde hield het op "geloof in een betere wereld", een kwart deed het af met "sex, drugs en popfestivals", en de rest noemde het gewoon "gelul van ouwe zeveraars". Het roemruchte decennium blijft actueel. Misschien komt het door de schrale toekomstverwachting van de huidige jeugd, terwijl de jeugd van toen de sleutelposities van nu inneemt. Die oudere jongeren trachten de geschiedenis te herschrijven. Als wij geloof mogen hechten aan de uitspraak van Jefferson Airplane's Paul Kantner "Wie de jaren zestig heeft meegemaakt, kan ze zich niet meer herinneren", dan zijn het waarschijnlijk net de foute figuren. Hoe voltrok zich die culturele revolutie eigenlijk? Hierop geeft het voorjaarsnummer van Bulkboek's Literatuurkrant antwoord. Geen droge analyse van de ontwikkelingen of een cynisch terugblikken, nee, de samenstellers, Hilbrand Gringhuis en Geert Hendrickx, hebben gekozen voor een bloemlezing uit tijdschriften die de maatschappelijke veranderingen nauwgezet bijhielden of zelfs in gang zetten. Uit Twen/Taboe, Haagse Post, Provo en Hitweek/Aloha is een selectie gemaakt. Elk tijdschrift beslaat een aantal jaren en ze lossen elkaar als bij een estafeteloop af. Een achtergrondverhaal gaat aan elke selectie vooraf. In het geval van de Haagse Post, Hitweek en Aloha zijn er gesprekken gevoerd met de redacteuren van toen. De lay-out sluit nauw aan bij de oorspronkelijke vormgeving. De journalistieke aanpak, de behandeling van de nieuw verworven vrijheden maakt de krant prettig leesbaar. De tijdgeest is duidelijk voelbaar en de periode spreekt voor zichzelf. In de selectie Twen/Taboe is 'Barbaren van het Leidseplein' opgenomen. Dit verhaal van Simon Vinkenoog handelt over de Leidsepleinjeugd, de voorlopers van de provo's -"Ze zijn niet lost, beat, angry of zelfs maar

rode oren

young - ze hebben hét gevonden." Uit de Haagse Post van die dagen komt onder meer 'Studenten spelen "Dachautje"', een relaas over ontgroening, verder een gesprek met G.K. van het Reve en een verhaal over The Beatles in Nederland. Het Witte Fietsenplan en Vietnam staan centraal in Provo. Hitweek/Aloha, waarmee een groot gedeelte van deze 'knipsekrant' is gevuld, biedt een bont allegaartje in een vrolijk anarchistische stijl: condooms op school, tumult rond lang haar, marihuana, kraken, zelfs een kookrubriek en veel muziek natuurlijk. Hoewel de verwachtingen al te hoog gespannen waren en de hemel op aarde buiten bereik bleef, heeft het idealisme toch vruchten afgeworpen. HP-hoofdredacteur John Jansen van Galen maakt in zijn inleiding de balans op: "Het lijkt mager als saldo van zoveel opwindend - een versoepeling van het sociale leven, een toeneming van de ruimdenkendheid. Maar die houden meteen een zekere democratisering in, zodat de mensen tegenwoordig hun wensen en verlangens vrijmoediger naar voren brengen, en hun leven meer naar hun eigen patroon kunnen organiseren. Veel is dat misschien niet, vergeleken bij de hemelbestormende gedachten die de pioniers van 1966 bezielde, maar ook bepaald niet niks. De geschiedenis voltrekt zich nu eenmaal niet in sprongen." Of is dat ook gelul van een ouwe zeveraar?

Paul Pinxten

'De Jaren 60' is te bestellen door het storten van f6,50 op giro 3421385 van BDU Barneveld onder vermelding van Literatuurkrant voorjaar '88.

Invoering OV-jaarkaart uitgesteld

GRATIS OPENBAAR VERVOER DUURDER DAN HET LIJKT

De Universiteitsraad heeft een motie aangenomen waarin zij zich uitsprekt tegen de invoering van de Openbaar Vervoer-Jaarkaart voor studenten. Het gaat volgens de raad om een "verwerpelijke" bezuiniging, door minister Deetman slechts voorgesteld om de budgetoverschrijding bij studiefinanciering te compenseren. De raad vindt bovendien dat het verplichte karakter van de kaart haaks staat op de vrijheid van studenten om hun eigen vervoer te kiezen.

De verplichte 'gratis' OV-jaarkaart, onlangs met veel tamtam aangekondigd door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, kost de student ongeveer zestig gulden per maand, tien procent van de basisbeurs. De Landelijke Studenten Vakbond (LSVB) en de Maastrichtse studentenbond NSEM hebben intussen hun ongenoegen geuit over de plannen. Ageeth Bijl van NSEM berekent het profijt voor Deetman: "Studenten die weinig reizen met het openbaar vervoer worden ernstig benadeeld. Het is niet gemakkelijk om cijfers over het reisgedrag van studenten te produceren. Maar een rondvraag leidt al vlug tot de conclusie dat heel wat studenten liever geen OV-jaarkaart willen, zeker niet als ze er tien procent van hun basisbeurs voor moeten inleveren. Deetman heeft een contract met de NS afgesloten voor 340 miljoen gulden per jaar. Hiermee voorziet hij de om en nabij 500.000 studenten met een OV-jaarkaart. De reiskosten van de ongeveer 300.000 thuiswonende studenten, te weten 216 miljoen gulden per jaar, komen dan te vervallen. Zo resteert een bedrag van 124 miljoen gulden, gemiddeld 25 gulden per student per maand. Een snel rekensommetje en je weet dat Deetman met het korten van 60 gulden een aardige winst maakt." Schattingen tonen aan dat indien alle studenten, zowel uitwonend als thuiswonend, 60 gulden per maand betalen, dit het ministerie een besparing oplevert van 200 à 225 miljoen gulden per jaar. Toch heeft Deetman de OV-jaarkaart niet als een bezuiniging gepresenteerd. Ageeth Bijl: "Inderdaad, maar Deetman heeft zoals bekend financiële problemen. De overschrijding van het budget voor studiefinanciering probeert hij nu op de studenten af te wentelen, wat onaanvaardbaar is. Er zijn best wel wat voordelen verbonden aan een OV-jaarkaart, maar daardoor ziet iedereen de nadelen. De belangrijkste is wel dat

dat voor de gemiddelde student de reiskosten geen 60 gulden per maand bedragen, zeker niet nu met de jongerenkaart (een speciale kortingskaart voor jongeren tot 26 jaar, red.) door de NS is ingevoerd. Dat je geen eigen keuze krijgt over je geldbesteding botst op veel principiële bezwaren. Neen, Deetman mag wat ons betreft zijn OV-jaarkaart houden, of toch minstens de financiële consequenties niet op de studenten afwentelen." Het grote voordeel van de OV-jaarkaart is het feit dat studenten voortaan onbeperkt gebruik kunnen maken van trein, tram en bus. Een beperking in reistijd -zoals bijvoorbeeld bij de dalurenkaart en de nieuwe jongerenkaart- treft de OV-jaarkaart niet. Voor studenten telt vooral het eigen voor- of nadeel. Martine: "Ik ga ieder weekend naar huis in Eindhoven. Met mijn dalurenkaart kost me dat nog steeds een kleine 100 gulden per maand. Ik ga er dus op vooruit." Victor: "Ik woon in Groningen en als ik wat vaker naar huis ging, zou ik misschien wel wat voordeel hebben. Maar meestal lift ik sowieso, dat gaat sneller. Ik reis wel veel wegen mijn bestuurlijke verplichtingen voor enkele studieverenigingen en daar zie ik er wel voordeel in. Maar ik kan niet geloven dat Deetman speciaal aan dit doel heeft gedacht." Esther: "Ik verreis nu maandelijks

(foto Peter Snellens)

ongeveer 30 gulden. Voor mij zou die kaart dus niet zo gunstig zijn." Coco: "Ik ben principieel tegen tegen die jaarkaart. Ze wordt je zomaar opgelegd, en je krijgt niet eens de kans om te kiezen. Ik heb een eigen auto, maar als ik nu 60 gulden minder krijg dan wordt die auto te duur voor mijn budget. Tien procent is niet niks op die kleine beurs van ons." In hoeverre zijn studenten bereid om actie te voeren tegen de plannen van Deetman? Ageeth Bijl: "De actiebereidheid onder Maastrichtse studenten is niet minder dan elders in het land. We hebben op 24 maart tijdens het avondspitsuur pamfletten uitgedeeld aan de treinreizigers op het perron in het NS-station, maar de meesten zijn te mat om nog echt actie te voeren. Zodra er weer meer publiciteit is, kun je weer meer mensen optrommelen. Maar niet alles blijft nieuws." Het laatste nieuws is dat de NS toekomstige studenten vorig weekend middels advertenties liet weten dat de invoering van de OV-jaarkaart per 1 september '88 geen doorgang kan vinden wegens organisatorische redenen. Waarschijnlijk zal elke student de kaart nu per 1 januari '89 in bezit hebben.

Michel Collet
Matthé Ribbens

OV-KAART PAS NA 1 JANUARI

De OV-jaarkaart voor studenten komt er niet per 1 augustus, maar moet wachten tot 1 januari 1989. Het is de NS technisch onmogelijk om al bij de start van het volgende collegejaar voor alle 550.000 beursstudenten een OV-jaarkaart klaar te hebben. Dat maakten de Nederlandse Spoorwegen vorige week bekend.

Begin maart werd de afspraak van minister drs. W.J. Deetman met de vervoersbedrijven bekend. Daarbij toonde de NS iets meer optimisme dan het departement: volgens de spoorwegen zou de kaart met ingang van het nieuwe collegejaar beschikbaar zijn; O&W sprak van '1 januari, of zoveel eerder als mogelijk.' Het verschuiven van de datum naar januari houdt voor beursstudenten in, dat hun toelage tot dan ongewijzigd blijft. Daarna leveren zij vijftig a zestig gulden in, in ruil waarvoor ze de openbaar vervoerskaart ontvangen. Het contract met de vervoersbedrijven kost Deetman per student minder dan dat bedrag; de bewindsman hoopt met de regeling zo'n 200 miljoen te verdienen. Voor beursstudenten die al enige vorm van jaarkaart hebben (een OV-jaarkaart, een dalurenkaart, een kortingskaart of de pas sinds 1 april bestaande jongerenkaart) wordt gewerkt aan een tussenoplossing. Die komt er op neer dat de kaart die ze al hebben voor één keer korter geldig zal zijn dan een vol jaar. Per 1 januari stappen deze kaarthouders dus zonder extra kosten over op de studentenkaart. Om hoeveel personen het daarbij gaat weet de NS niet: de spoorwegen houden geen statistiek bij van het beroep van hun kaarthouders. Eind maart, bij de demonstraties van jongerenorganisaties tegen de aantasting van hun inkomensposities, richtten de studenten zich overigens ook tegen de studentenkaart. De Landelijke Studentenvakbond (LSVB) zei toen dat zo'n kaart op basis van vrijwilligheid zou moeten worden ingesteld, en niet bij wijze van sigaar uit eigen doos.

UP/Esther Hageman

(Advertentie)

EEN NIEUW TIJDPERK IN DE OOST-WEST VERHOUDINGEN IN EUROPA

Inleider: **Prof. Dr. Jhr. Fr. A. M. Alting von Geusau**
Hoogleraar aan de Katholieke Universiteit van Brabant, bijzonder hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Leiden, vice-president van de Europese culturele stichting.

Datum: **Woensdag 27 april 1988, om 20.00 uur.**

Plaats: **Studentenhuis „In de Fortuyn”**
Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk te Maastricht.

Vrije gedachtenwisseling.

U bent van harte welkom!

RK Studentepastoraat

(Advertentie)

Le Vigneron
Bistrot à Vin

Havenstraat 19
6211 GJ Maastricht
tel. 043-213364

Keuken:
17.00-24.00

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen.

Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen per glas vanaf f 2,90

Aan de bar van Le Vigneron bieden wij u tussen 17.00-19.00 uur een glas wijn van Le Vigneron aan.

12 april t/m 16 april

MENU À f 25,-

Warme vispâté met botersaus

☆☆☆

Varkenslede met pruimen in Roomsaus

☆☆☆

Kwarktaart met sinaasappel

19 april t/m 23 april

MENU À f 25,-

Parelhoenpâté met een kleine salade

☆☆☆

Scholfilet in rode wijnsaus

☆☆☆

Lauwarme, omgekeerd gebakken appeltaart met vanillecrème

ASSISTENTEN IN OPLEIDING WILLEN BIJDRAGE IN PROMOTIE

De assistenten in opleiding (aio's), verenigd in het landelijk aio-overleg, willen de kosten voor hun promotie niet zelf betalen. Gezien hun lage salaris vinden zij het redelijk dat universiteiten hierin bijdragen. Het landelijk overleg gaat inventariseren in hoeverre Nederlandse faculteiten de promotiekosten van hun onderzoekers vergoeden. Afhankelijk daarvan willen de aio's over de promotiekosten collectieve onderhandelingen starten met de universiteiten.

Hoewel de aio's het fijne er nog niet van weten, is hen ter ore gekomen dat universiteiten voor iedere promotie een flinke som geld van de minister krijgen. Landelijk voorzitter Gerrit Bartus Dielissen: "Dat is een bedrag van tussen de dertig en vijftig duizend gulden. Als men moeilijk doet en zegt: er is geen geld, dun kunnen wij dit bedrag ter sprake brengen. We vinden dat een deel ervan gebruikt moet worden om de promotiekosten voor ons te drukken."

Een Nijmeegse aio: "Wij krijgen een erg laag salaris, waardoor we tijdens het promotie-onderzoek niet goed kunnen sparen voor de promotie, zoals andere onderzoekers. Toch wordt van ons verlangd voor die kosten op te draaien. Voor veel aio's komt daarbij dat ze inmiddels de genoten studiefinanciering deels moeten terugbetalen. Die combinatie wordt teveel."

Er bestaat in de universitaire wereld geen vaste prijs voor een dissertatie. Er worden bedragen van vier tot achtduizend gulden genoemd, maar veel hangt af van de persoonlijke wensen van de promovendus. De grootste kostenpost wordt gevormd door het drukken van het proefschrift. De aio's waarschuwen alvast dat het proefschrift van een assistent in opleiding er straks sober

uit zal zien: een verzameling eerder gepubliceerde artikelen, beknopt aangevuld met een inleiding, wat discussie en conclusies. Overigens zal de eerste (vier-jarige) promovendus-nieuwe-stijl in het najaar van 1990 de doctorstitel behalen. Een woordvoerder van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) bevestigt dat het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen per promotie een bedrag uitkeert aan de universiteiten. "Er is een eenmalige premie op elke gerealiseerde promotie, ongeveer twintig à dertig duizend gulden groot. Maar het is de vraag of dat bedrag meteen naar de aio's doorgesluisd moet worden. Die premie heeft namelijk nauwelijks nog verband met de reële kosten. Daarom zal ik niet het woord 'vergoeding' in de mond nemen. Het aantal promoties van een universiteit is een parameter in het financieringsmodel, naast verschillende andere zoals 'onderwijslasten'. Bovendien: als het aantal promoties gaat toenemen, wat met de invoering van het aio-stelsel de verwachting is, dan gelooft niemand meer dat het totale budget van de universiteiten mee groeit. Dat Deetman het vereiste extra geld dan bij collega Ruding gaat binnenhalen, dat idee zijn we wel een beetje

kwijt." Een kleine rondgang langs de instellingen leert dat de meeste van hen het probleem van de aio's onderkennen, maar financiële toezeggingen worden op universitair niveau nog niet gedaan.

De terreinverkenning van uitgeverijen die informeren of er een markt voor aio-dissertaties is, worden door universiteiten met de nodige scepsis bekeken. Voorlichter Han Beyersbergen van de Nijmeegse universiteit: "Iedereen weet waarschijnlijk wel dat het gemiddelde aio-proefschrift niet een marktwaardig produkt zal zijn. Externe uitgeverijen zullen niet en masse staan te dringen om die proefschriften uit te geven. Maar misschien zijn ze wel geïnteresseerd in bepaalde onderwerpen die beter in de markt liggen, om daar een serie van te maken. Het probleem voor universiteiten wordt dan echter dat promovendi die hun dissertaties vermoedelijk aan een minder groot publiek kunnen slijten, naar hun universiteit toe dezelfde rechten hebben. Als een uitgever alleen langs komt om de krenten uit de pap te halen, zullen wij er natuurlijk op aandringen dat ze méér meenemen."

Gerard van Schaik/UP

Studievoorlichting moet waarheidsgetrouw 'zijn

Voorlichtingsmateriaal waarmee universiteiten studenten proberen te werven moet vanaf nu aan zekere kwaliteitseisen voldoen. Het moet bijvoorbeeld waarheidsgetrouw zijn, en begrijpelijk, tijdig maar ook makkelijk beschikbaar zijn, en het moet een goede vergelijking mogelijk maken. Dat is een greep uit de criteria die de universiteiten, hogescholen en schooldecanen vorige week hebben afgesproken. Er komt binnenkort ook een toetsingscommissie, waar je een klacht kunt indienen als je vindt dat voorlichtingsmateriaal beneden maat bleef. In die toetsingscommissie zal vermoedelijk de Nijmeegse hoogleraar publicistiek prof. dr. J.G. Stappers zitten.

Tot nog toe hadden universitaire voorlichters geen richtlijnen om zich aan vast te houden. Op aandringen van minister drs. W.J. Deetman bogen de instellingen zich nu samen met de schooldecanen over zulke richtlijnen - een voor-schot op het landelijke informatiecentrum dat er volgens de minister moet komen. Volgens een woordvoerder van de universiteiten zijn de nu opgestelde codes en criteria allerminst baanbrekend, maar is het wel een stap vooruit dat er landelij-

ke overeenstemming is. De eis dat voorlichtingsmateriaal vergelijkbaarheid mogelijk maakt betekent overigens niet, dat een universiteit in z'n eigen folders moet melden dat je een studie ook elders kunt doen. Die vergelijkbaarheid zal er dan ook pas echt komen wanneer - naar verwachting in

september - de gezamenlijke universiteitsgids uitkomt. Evenmin is nog geregeld, welke media-uitingen van een universiteit voorlichting zullen heten, en welke reclame. De veelbesproken campagne van de Limburgse rijksuniversiteit ("Made in Maastricht") zou volgens sommigen in die laatste categorie thuishoren.

Esther Hageman

(Advertentie)

A.P.K.-Keurstation

ATE-REMSERVICE • ATE-REMSERV

HET AUTOBEDRIJF VOOR DOELGERICHT AUTO-ONDERHOUD

remservice / autoservice

PETER BANCKEN

HEERDERDWARSSTRAAT 25, MAASTRICHT TEL. 043-626584

ATE-REMSERVICE • ATE-REMSERV

A.P.K.-Keurstation

EIGEN CAO BEPLEIT VOOR UNIVERSITEITEN

Een eigen CAO voor de universiteiten en verlies van de ambtenarenstatus voor het personeel, zij het met behoud van het ABP-pensioen. Deze ingrijpende wijziging van de rechtspositie en de totstandkoming van de arbeidsvoorwaarden van het universitaire personeel wordt bepleit door een werkgroep van de VSNU, onder voorzitterschap van mr. F.L.M. Spit, collegelid van de Universiteit van Amsterdam.

De voorgestelde veranderingen zijn volgens het vorige week gepresenteerde rapport 'Van regelrecht naar doelgericht' nodig om in het universitaire onderwijs en onderzoek een flexibel en veranderingsgericht personeelsbeleid te kunnen voeren, dat de concurrentiekracht van het WO tegenover het bedrijfsleven herstelt. Daartoe moeten de universiteiten via de VSNU zelf met de vakbonden onderhandelen over de arbeidsvoorwaarden. Het 'keurslijf' van het ambtenarenreglement, voor het WO toegespitst in het rechtspositiereglement voor het wetenschappelijk onderwijs (het RRWO), moet vervallen.

De centraal door de ministers van binnenlandse zaken en van onderwijs vastgestelde arbeidsvoorwaarden passen volgens de nota niet bij een bedrijfsmatig georganiseerde universiteit. De overheid moet zich beperken tot het vaststellen van een budget, waartegen door de universiteiten bepaalde taken worden verricht. Hoeveel mensen er voor dat geld worden aangetrokken, en met welke salarissen, moet een zaak van de universiteiten zijn, aldus de nota, die nu aan alle colleges van bestuur wordt voorgelegd. De VSNU wil het punt op 6 juni aan de orde stellen in het overleg met minister Deetman in de WO-kamer. Het rapport heeft tot verbaasde reacties geleid bij de vakbonden, waarmee over de arbeidsvoorwaarden moet worden onderhandeld. Volgens de CFO (de CNV-bond voor ambtenaren) hebben de universiteiten zich de afgelopen jaren drukker gemaakt over de eigen autonomie dan over een goed overleg met de bonden. "Tot meer dan oppervlakkige gesprekken is het nooit gekomen". Volgens CFO-bestuurder A. Kool is de verdeeldheid tussen de universiteiten voor de bonden altijd aanleiding geweest om de onderhandelingen over arbeidsvoorwaarden rechtstreeks met minister Deetman te voeren. "Wij praten nu eenmaal met wie het voor het zeggen heeft". De CFO betwijfelt de bereidheid van de universiteiten om zich achter de nota-Spit te stellen. De bond wil best over een universitaire CAO praten, mits de VSNU de bonden als gelijkwaardige gesprekspartners erkent en mits ook de CAO niet dient als dekmantel voor slechtere arbeidsvoorwaarden.

Abva/kabo-bestuurder J. Bartels vindt de gedachten van de werkgroep 'aantrekkelijk'. Hij is bereid over een universitaire CAO na te denken, zoals die momenteel al bestaat voor het personeel aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Maar ook Bartels wijst op de geringe betrouwbaarheid van de VSNU. "Wij willen natuurlijk met één onderhandelaar werken, met één spitspeler. Gezien de autonomie van alle colleges van bestuur zal het veel toekunst vergen om de VSNU als onderhandelaar aan te wijzen", vindt Bartels.

Door minister drs. W.J. Deetman is

het door de VSNU-werkgroep gepresenteerde arbeidsvoorwaardenmodel nog onlangs afgewezen. Werd in het concept-Hoger onderwijs en onderzoeksplan van Prinsjesdag 1987 een dergelijk model nog als mogelijkheid genoemd, in het recent verschenen definitieve HOOP komt Deetman tot de conclusie dat behoud van de ambtenarenstatus en van een sterke overheidsinvloed op de universitaire arbeidsvoorwaarden, gewenst is. Het zogenaamde WAGGS-regime, zoals dat bijvoorbeeld geldt voor de sociale verzekeringssector en de Spoorwegen, en waarbij de werkgevers in die sectoren rechtstreeks met de bonden over de arbeidsvoorwaarden onderhandelen binnen een tevoren door de overheid aangegeven ruimte, wordt daarin voor de universiteiten expliciet afgewezen. Zo'n privaatrechtelijk regime is volgens het HOOP 'politiek niet opportuun en onwenselijk', omdat de overheid uiteindelijk politiek en financieel verantwoordelijk is voor het onderwijsstelsel. Die verantwoordelijkheid gaat boven het eveneens aangehangen 'eigen meesterschap' van de universiteiten.

Wel wil Deetman de universiteiten meer invloed geven op de arbeidsvoorwaarden, maar de hoofdlijnen en de grenzen blijven op centraal niveau vastgesteld worden. Bovendien wil Deetman in de nieuwe wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (de WHW) de arbeidsvoorwaarden van de verschillende sectoren in het hoger onderwijs (WO, HBO, Academische ziekenhuizen) zo veel mogelijk harmoniseren. Ook dat staat haaks op de door de universiteiten bepleite differentiatie.

Inmiddels is wel een begin gemaakt met een versterking van de rol van het georganiseerd overleg op plaatselijk niveau. Tijdens een gezamenlijke vergadering van de overlegorganen in het hoger onderwijs (waaronder voor het WO het COPWO) werd vorige week vrijdag overeenstemming bereikt tussen de vakbonden en minister Deetman over een nieuwe opzet van dit overleg. Een instemmingsrecht met alle belangrijke uitvoeringsbesluiten die door universiteitsbesturen worden genomen, zoals de bonden hadden gevraagd, wordt niet gerealiseerd. Maar wel moeten bonden en instellingen gezamenlijk voorzien in de vorming van arbitragecommissies, die in geval van onenigheid een bindend advies kunnen geven over een aangevochten besluit. Een en ander wordt vastgelegd in het wetsvoorstel WHW. Onenigheid bestaat nog over de rol van het landelijk overleg tussen bonden en Deetman in het COPWO. De bonden vinden dat dit moet gaan functioneren als een soort beroepsinstantie tegen onwettige beslissingen van de arbitragecommissies. Deetman is daartoe vooralsnog niet bereid.

Bert Bakker/UP

Rekencentrum kiest VINES als standaardprodukt bij automatisering

NETWERK STAP VOOR STAP INVOEREN

Steeds meer vakgroepen, diensten of faculteiten hebben behoefte aan een intern communicatiesysteem oftewel een PC-Local Area Network (PC-LAN). Middels een onlangs verschenen rapport wil het Rekencentrum al die potentiële gebruikers ervan doordringen dat uit de beschikbare handelsmerken bewust gekozen moet worden voor één uniform produkt. Standaardisatie betekent investeren in de toekomst, want de lokale netwerken vormen de eerste bouwstenen van wat op termijn moet uitgroeien tot één groot instellingsnetwerk. "Je moet het vergelijken met de telefoonkabels van de PTT", zegt Anneke Steffens, hoofd van het Rekencentrum. "Als de draden eenmaal gelegd zijn, hoef je ze nooit meer uit de grond te halen. Maar dan moet wel iedereen hetzelfde systeem gebruiken."

Het automatiseringsniveau aan de RL is zeer bescheiden in vergelijking met andere universiteiten. In feite is er op het gebied van datacommunicatie nauwelijks enige infrastructuur aanwezig. Vorig jaar heeft een Stuurgroep Datacommunicatie een scenario opgesteld om te komen tot een groot instellingsnetwerk voor de RL (het zogenaamde Ethernet). Dit eindpunt komt de eerste jaren echter nog niet in zicht. Het opzetten van lokale netwerkjes (per dienst, vakgroep of faculteit) vormt een eerste fase in het realiseren van de automatiseringscultuur.

Reserve

Een lokaal netwerk bestaat uit een reeks personal computers die via een snelle bekabelingsstructuur met elkaar en met een SERVER kunnen communiceren. Op die SERVER komt de software beschikbaar, zodat niet iedereen die op de eigen computer hoeft te installeren. Daardoor kan er op de werkplek met eenvoudiger en goedkope computers worden volstaan. Twee diskette-stations zijn immers in principe niet meer nodig. Ook andere voorzieningen, zoals een dure laserprinter, kunnen gedeeld worden. De netwerkconstructie bevordert een efficiënt gebruik van technische middelen. Bart van den Heuvel, de medewerker van het Rekencentrum die het onderzoek naar het gebruik van PC-LANs heeft uitgevoerd:

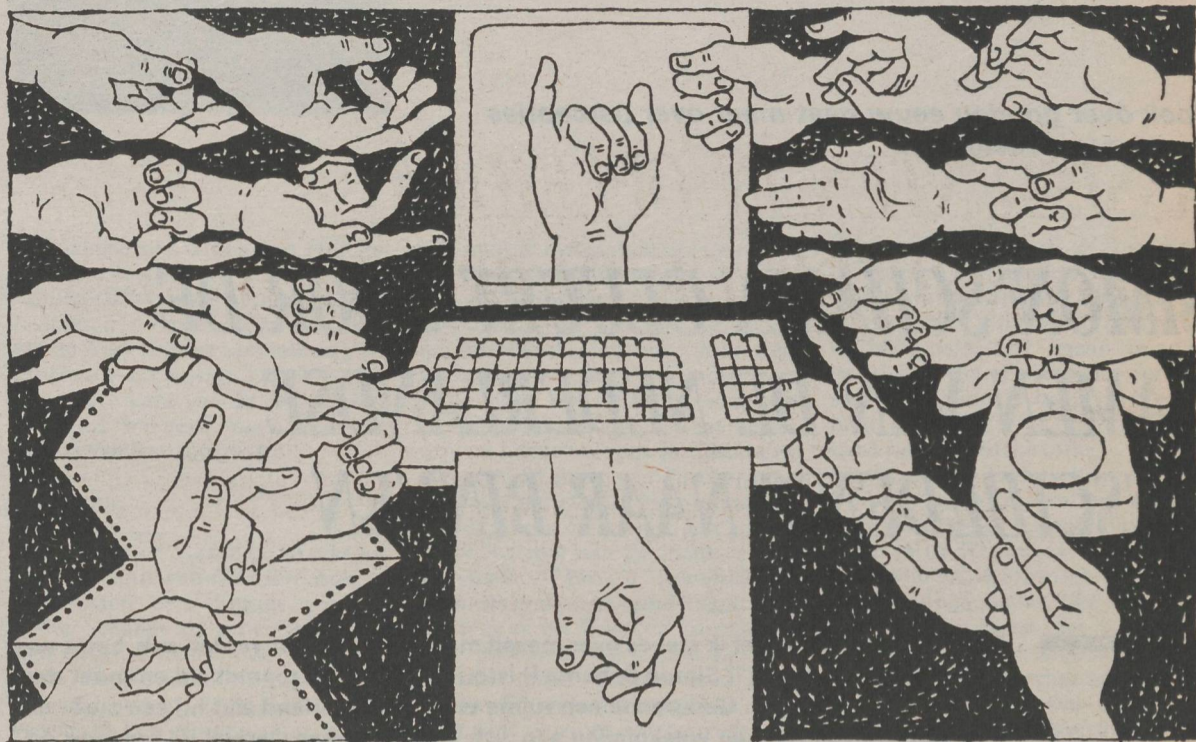
"Nu is het zo dat iedereen een eigen versie van het software-pakket heeft, al dan niet ergens vandaan gekopieerd. Meestal weet men nauwelijks hoe die handel in elkaar zit en gaat er heel wat tijd verloren om er een beetje in thuis te raken. Als je in zo'n netwerk zit kun je een vaste persoon op de afdeling aanwijzen die alles weet van het software-pakket. De burenhulpfactor wordt daarmee aanzienlijk vergroot. En als je een nieuwe versie van de software wil gebruiken, voer je dat eenmalig in de SERVER in.

Je hoeft dus niet meer langs alle computers om ze te installeren." Als additioneel en belangrijk onderdeel van een lokaal netwerk ziet Van den Heuvel de mogelijkheid tot centrale opslag van bestanden in de SERVER.

"We weten gewoon honderd procent zeker dat er op dit moment van het merendeel van de gegevens geen reserve-kopie wordt bijgehouden. Dat is niet verstandig, maar probeer daar maar eens verandering in te brengen. Als er nooit iets kapot gaat heb je geen last van het feit dat je geen kopie hebt. Maar er kan altijd iets fout gaan. Binnen zo'n netwerk kun je regelen dat iemand op vastgestelde tijden een reserve-kopie maakt van alle bestanden. Je hebt dus een betere waarborg dat alle gegevens kloppen en als er iets mis gaat kun je ze zonder problemen in de oorspronkelijke staat herstellen."

Veilig

De belangstelling voor lokale netwerken binnen de universiteit groeit momenteel sterk. Er komen meer personal computers en daarmee wil men kunnen communiceren. Op dit moment zijn er reeds netwerken geïnstalleerd bij de economische faculteit (ten behoeve van kantoorautomatisering en onderwijs), de dienst Financiële Zaken, de dienst Medische Informatica en Statistiek en de vakgroep Humane Biologie. Daarbij wordt met verschillende produkten gewerkt, onder andere Océ, Novell en APPLE TALK. De Juridische Faculteit en de Faculteit der Algemene Wetenschap hebben onlangs aan het Rekencentrum ondersteuning gevraagd bij de aanschaf van een lokaal netwerk. Tot voor kort zou zo'n hulpvraag nauwelijks gefundeerd kunnen worden beantwoord: het marktaanbod was door de dienst niet onderzocht. Het nieuwe diensthoofd Anneke Steffens heeft hierin de afgelopen maanden verandering gebracht. Op

Illustratie Angela de Vrede

basis van een literatuurstudie en testen van andere gebruikers werd de voorkeur uitgesproken voor het produkt van het Amerikaanse bedrijf Banyan. In Nederland wordt VINES nog weinig toegepast, maar in Amerika behoort het volgens Steffens tot de top 3 van handelsmerken.

In vergelijking met andere produkten blijkt VINES 'vriendelijk' voor zowel beheerder als gebruiker. Wie met een personal computer en een printer kan omgaan, hoeft voor VINES nauwelijks nieuwe kneepjes te leren. Er zullen een paar extra commando's komen, maar die leveren dan ook extra functionaliteit op. De toegang van de personal computer tot het netwerk kan met VINES uiters eenvoudig geregeld worden door identificatie met een gebruikersnaam en een wachtwoord. De beheerder maakt van elke gebruiker een profielschets. Daarin staat bijvoorbeeld aangegeven welke gegevens iemand wel of niet mag inzien, welk programma hij mag gebruiken danwel kopiëren, of iemand de printer mag gebruiken en of iemand de poort naar de rest van het netwerk mag passeren. De veiligheid van het systeem is volgens Bart van de Heuvel groter dan in de huidige situatie.

"Er worden door het PC-LAN nauwelijks extra gaten gecreëerd. Nu hoef je een computer maar aan te zetten om te kunnen beschikken over alle gegevens op de harde schijf. In zo'n netwerk moet ik me eerst via het wachtwoord bekend maken, dus er wordt in feite een extra barrière ingebouwd. Een ander aspect van de beveiliging is de toegang tot duurdere apparatuur. Je kunt voorkomen dat iemand ongeoorloofd met z'n tante in Japan zit te communiceren. Je kunt bepalen of iemand die dure laserprinter wel mag gebruiken. Dat soort controle op het gebruik van technische middelen kan de kosten wellicht drukken."

Wie nu zijn kamerdeur afsluit kan in beginsel voorkomen dat onbevoegden gebruik maken van gegevens op de computer. Binnen een lokaal netwerk kan vanuit elke aangesloten locatie doorgedrongen worden tot de informatie in de SERVER. Wanneer de lokale netwerken in de toekomst gekoppeld worden aan het instellingsnetwerk,

geeft kennis van iemands wachtwoord de sleutel tot een heel scala van gegevens.

Bart van de Heuvel: "Tussen de lokale netwerken en het instellingsnetwerk zullen we een extra beveiligingsdrempel invoeren. En verder staat of valt het hele systeem natuurlijk met de geheimhouding van het wachtwoord. Vergelijk dat maar met de pin-code. Als jij je naam gebruikt of je wachtwoord op het prikbord hangt, kan iedereen in jouw bestanden komen. We moeten de mensen opvoeden in zorgvuldigheid."

Standaardisatie

De keuze van het Rekencentrum voor VINES is niet definitief. Deze maand start een voorlichtingsronde langs de toekomstige gebruikers. Op grond van hun reacties zal uiteindelijk de knoop worden doorgemaakt. Bij de keuze voor VINES is uitgegaan van het feit dat 80 procent van alle computers MSDOS als besturingssysteem heeft. Ten behoeve van de communicatiemogelijkheden voor de Apple-computers zal nog aanvullend onderzoek worden gedaan. Het Rekencentrum streeft daarbij naar een zo groot mogelijke standaardisatie. Dat heeft als bijkomend voordeel dat de universiteit goede voorwaarden kan bedingen bij de leverancier, maar bevordert vooral de interne doelmatigheid. Technische ondersteuning, reparaties en onderhoud kunnen beter worden gewaarborgd. Medewerkers die overstappen naar een andere afdeling hoeven niet opnieuw in een netwerk te worden ingewerkt. En standaardisatie is vooral van belang met het oog op de toekomstige koppeling van de lokale netwerken aan het instellingsnetwerk. Voor elk netwerk wordt een bekabeling aangelegd en wijzigingen hierin zijn uiterst kostbaar. De geografische spreiding van de diverse universiteitsgebouwen brengt voor Maastricht nog een extra kostenfactor met zich mee.

Steffens: "Andere universiteiten, zoals die van Delft, Twente of Brabant, hebben hun eigen campus. Alle gebouwen staan bij elkaar en de bekabeling loopt over eigen terrein. Wij hebben hier veel verschillende locaties die allemaal via openbare grond met elkaar verbonden zijn. Voor de schakels tussen de di-

verse gebouwen zullen we van de voorzieningen van de PTT gebruik moeten maken. Dat is allemaal enorm prijzig. Je moet er dus voor zorgen dat je meteen een goede infrastructuur aanlegt."

Door standaardisatie van het kabelsysteem kunnen de lokale netwerken in de toekomst aan het instellingsnetwerk gekoppeld worden zonder dat men een heel nieuwe bedrading moet trekken. Bij verhuizingen kunnen de kabels blijven liggen, gebruiksklaar voor de volgende bewoner van de locatie. Nu vormen de vele verhuizingen volgens Steffens voor sommige potentiële gebruikers een belemmering vanwege de hoge kosten van het meenemen van de bekabeling van een PC-LAN.

Goedkope oplossing

Het Rekencentrum wil met haar rapport geen 'boom' van lokale netwerken in gang zetten, maar juist door voorlichting voorkomen dat er een wildgroei ontstaat.

Steffens: "Straks moet iedereen vanuit het eigen netwerk kunnen aansluiten op de centrale VAX of het bibliotheeksysteem. Uit vervolgonderzoek moet blijken welke hulpmiddelen mensen op de werkplek nodig hebben, welke daadwerkelijke behoefte er bestaat om vanuit de vakgroep te communiceren naar anderen. Pas als we daar redelijk zicht op hebben, kunnen we gaan werken aan het grote instellingsnetwerk."

Juist met het oog op die toekomst moet er volgens Steffens nu al een goede onderlinge afstemming plaatsvinden.

"Iedereen vindt het logisch dat het spoorwegennet en het telefoonnet gestandaardiseerd zijn. Maar het belang van standaardisatie van datacommunicatie staat binnen de RL lang niet voor iedereen bovenaan. Elke vakgroep gaat zelf op pad en probeert voor zo weinig mogelijk geld zoveel mogelijk binnen te halen. Dat is heel begrijpelijk, want een vakgroep heeft maar een beperkt budget. En goedkope produkten lossen de problemen van vandaag misschien wel op. Maar wij moeten ook aan morgen denken. Daarom pleiten we in het rapport ook voor een gedeeltelijke subsidiering vanuit de universiteit."

Emely Nobis

Boek over gouden eeuw gaat meer over percepties dan over werkelijkheid

SIMON SCHAMA GLUURT DOOR DE RAMEN VAN DE NEDERLANDSE GESCHIEDENIS NAAR BINNEN

"Het vervelendste is dat ik steeds over mezelf moet praten, maar verder, ach, het is wel leuk en het hoort erbij". Simon Schama (historicus) is een beroemdheid en moet daar nog even aan wennen. Gedurende een ruime week in Nederland ziet hij een stoet aan interviewers van dag- en weekbladen aan zich voorbijtrekken, terwijl hij ook nog op moet draven voor de Belgische radio en voor het televisieprogramma van Adriaan van Dis. "Dat was meer een soort gevecht", oordeelt hij na de opnames. Vaardige handen blijken er zondag toch een ontspannen optreden uit te hebben gemonteerd. Een cruciale ontmoeting in zijn tournee was het zeker: Schama's boek "Overvloed en onbehagen; de Nederlandse cultuur in de gouden eeuw" moet de klapper van het jaar worden van uitgeverij Contact, en zoals bekend is in zo'n strategie een verschijning bij VPRO's culturele krullebol onontbeerlijk.

Of die strategie gaat lukken moet worden afgewacht, maar aan de uitgever heeft het dan in ieder geval niet gelegen. De (uitstekende) Nederlandse vertaling van Schama's "The embarrassment of riches" is nog mooier dan de Engelstalige edities, waarin de afbeeldingen slechts in zwart-wit zijn opgenomen. Toch is de prijs van de Nederlandse gebonden uitgave zo'n twintig gulden lager, reden waarom er geen paperbackversie op de markt zal komen. Een ongebruikelijke situatie dus, die mogelijk is gemaakt door de minstens zo ongebruikelijk grote oplage van 35.000 waarin het boek hier wordt uitgebracht. "Normaal is ongeveer zeventienduizend exemplaren voor een dergelijke titel", vertelt de PR-medewerkster van de uitgever. Men gokt op de kwaliteiten van het werk, want "als die er niet zijn kun je het met alleen maar publiciteit niet redden. Maar een goed boek kun je wel een extra duwtje geven". En voor een goede auteur geldt hetzelfde, zal zij erbij gedacht hebben. Zo dook de jeugdige (1945) Britse, in Harvard docerende professor in de geschiedenis jongstleden vrijdag bij Neerlands zuidelijkste universiteit op, om daar meteen al verantwoordelijkheid af te moeten leggen over de titel van zijn laatste opus. Inderdaad, zo gaf hij volmondig toe, die is verkeerd gekozen. Het is niet zozeer de Nederlandse cultuur die centraal staat, als wel die van de vroegere provincie Holland. En met gevoel voor de regionale gevoeligheden in dit land: "U heeft groot gelijk om er hier in Limburg een punt van te maken".

Buitenstaander

Schama's jongste boek is niet het eerste dat hij aan een onderwerp uit de Nederlandse geschiedenis heeft gewijd. Ruim tien jaar geleden al publiceerde hij onder de titel "Patriots and liberators; revolution in the Netherlands 1780-1813" een gedegen studie over de verwikkelingen rond de patriottenbeweging, de Bataafse Republiek en de Napoleontische overheersing. Daarmee scheen zijn naam gevestigd, ofschoon Schama zelf altijd wel de reserve is blijven voelen die men jegens hem als buitenstaander koes-

Simon Schama: "Het is heel goed mogelijk om infantiele culturen te produceren" (foto Franco Gori)

terde. "Het is een beetje als toen ik nog, tijdens de researchperiode voor dat boek, in het deftige Haagse Statenkwartier woonde en de dames achter hun ramen zich afvroegen waarom die man daar bij hun naar binnen keek. In zekere zin kijk ik bij de Nederlandse geschiedenis naar binnen, en ik begrijp wel dat men daar wat moeite mee heeft. Het voordeel van de buitenstaander is natuurlijk dat hij nogal wat specu-

latieve vrijheid kent, maar aan de andere kant is het misschien ook wel zo dat het hem aan de diepte en het inzicht ontbreekt waar de autochtone historicus eerder over beschikt." Het lijkt een wat gespeelde bescheidenheid, want als er iemand in de archieven zijn weg weet te vinden is het Simon Schama wel. In ieder geval heeft zijn rol van outsider hem er niet van weerhouden zich vrijmoedig met ander-

geschiedenis bezig te houden. Veel hulp van zijn Nederlandse confraters heeft hij daar in eerste instantie niet bij gekregen. In kleine kring spreekt hij met een mengeling van verbazing en lichte verbolgenheid over de afhoudende bejegening die hem destijds door bijna alle kenners van de periode rond 1800 ten deel viel. "Op een gegeven moment draaiden ze wel bij, maar ja, toen had ik de research al praktisch achter de rug". Verbitterd heeft het hem niet, want Schama weet dat zijn verhouding met de officiële historische wereld een nogal ongemakkelijke is. Hij geeft daar dan ook alle aanleiding toe door zich waar mogelijk aan de academische conventies te onttrekken.

Missionair

"U mag me best vergelijken met schrijvers van historische romans, dat vind ik helemaal niet erg", verklaart de Brit monter, "ik haat het om een beroepshistoricus genoemd te worden. De historicus moet weer een verteller worden. Geschiedenis is geen wetenschap, en zeker niet een waarin men algemene wetten en objectieve waarheden ontdekt." De professionele wereld reageert meestal wat zuinig op dit soort als bekentenis vermomde aanvallen, ondanks alle charme waarin Schama zijn boodschap verpakt. Beleefdheidshalve vertelt hij vanzelfsprekend geïnteresseerd te zijn in het oordeel van zijn vakbroeders over zijn nieuwe boek, maar eigenlijk gaat het hem veel meer om de reacties van een groter, "educated" publiek.

Schama: "De historici in de universiteiten zitten gevangen in hun geklaag over bezuinigingen. En nou weet ik wel dat het voor mij vanuit de luxe van Harvard makkelijk praten is, maar toch. Ik ben ervan overtuigd dat historici meer moeten doen dan alleen maar eindeloos tegen elkaar aan zitten te praten in hun tijdschriften, in hun seminars en hun symposia. Uiteindelijk bestaat er toch zoets als een verplichting om een breder publiek te bedienen. Op dit terrein voel ik me wel enigszins missionair. Wat ik wil zeggen is goed uitgedrukt door Horatius, de Latijnse dichter, die beweert dat naties die hun geschiedenis niet kennen in hun kinderstadium blijven steken. Een kind weet niet waar het vandaan komt, noch waar het naar toe gaat. Weet u, het is heel goed mogelijk om infantiele culturen te produceren"; (grijnzend) "in de VS kun je dat heel duidelijk zien.

Historici hoeven voor mij echt niet allemaal verhalenvertellers te worden, maar ze zouden toch problemen kunnen aansnijden, argumenten kunnen aanleveren. Ze schijnen te denken dat je in een onvergeeflijke vulgariteit vervalt als je op een toegankelijke manier weet te schrijven. Dat is een misvatting."

Methode

Het ontbrekende hoofdstuk van "Overvloed en onbehagen", dat lijkt een beetje het programma van Schama's lezing ('causerie' noemt hij het zelf) in Maastricht te zijn. Want als er één ding manifest ontbreekt in dit monumentale werk is het wel een verantwoording van de methode. Schama had er wel een geschreven, zo bekende hij grinnikend aan een verslaggever van NRC-Handelsblad, maar het hoofdstuk wegens verregaande saaiheid uiteindelijk toch maar weer laten vallen.

Hoe dan ook, Schama's aanpak is ronduit onorthodox. Hij bedient zich in zijn poging om de collectieve psyché van de Hollanders in de zeventiende eeuw vast te leggen van de technieken van de kunsthistorie, de antropologie, de historische psychologie en nog wat geassorteerde

wetenschapsgebieden. Dat alles met een "schaamteloos eclecticisme", zoals hij onbekommerd in de inleiding toegeeft in een passage die door alle recensenten wordt aangehaald. Enkelen breken daar vervolgens hun staf over, anderen raken al snel onder de indruk van het enorme bereik van Schama's kennis en de originaliteit waarmee hij vele onvermoede verbanden weet te leggen. Een geliefkoosde werkwijze is de vergelijking, iets waarmee hij volgens de Utrechtse hoogleraar kunstgeschiedenis Eddy de Jongh wat al te vrijmoedig omspringt: "Het doorenmengen, soms zelfs gelijkstellen van feiten en metaforen" verweet hij Schama in een overigens tamelijk welwillende krantebespreking. Zo wordt Willem de Zwijger vergeleken met Mozes, het verzet tegen het absolutisme van Philips II met dat tegen het water. (en bijgevolg droog zijn met vrijheid), en het gebruik van tabak met seksuele vrijbuitery, om er slechts een paar te noemen. In het ene geval gaat het om associaties die tijdgenoten destijds al maakten, in het andere om Schama's eigen verdichtingen. In alle gevallen echter zijn het prikkelende intellectuele vergezichten die met veel eruditie en esprit worden geschilderd, ook als het om uitingen van vulgaire volkscultuur gaat. Die neemt op zichzelf overigens nog het geringste deel van het boek in. Schama zet in zijn inleiding al uiteen dat de volkscultuur, dus de denkbeelden van paupers, ongeletterden en vagebonden, nauwelijks onderwerp van zijn studie was, en dat ook niet kon zijn vanwege een chronisch gebrek aan bronnen. Maar het omgekeerde verwijt dat "Overvloed en onbehagen" slechts de elitecultuur weer geeft, accepteert hij evenmin. Het hele culturele bouwsel van de Nederlanders, de contouren van hun gevoelens en strevingen, hun onderlinge verhoudingen en omgangsvormen, hun houding ten opzichte van geld en rijkdom, van voedsel en genotmiddelen, van god en gebod, die "morele geografie" bleef niet beperkt tot de elitaire kringen van het stedelijke patriciaat. Deze cultuur "werd in hoge mate gedragen door die zeer brede laag van de bevolking tussen ambachtslieden en kooplieden die in Nederland 'de brede middenstand' heet", schrijft Schama.

Levende destilleerkolven

Verbazend is die wereld zeker, en voor de twintigste eeuwse lezer blijkt er veel in te ontdekken. Een aantal misvattingen wordt in de loop van het boek onbarmhartig opzij gezet. Bijvoorbeeld de gedachte dat onze voorvaders een hardwerkend, godvruchtig en sober levend volk waren, waar men zo nu en dan eens een pijpje opstak en een glas bier of jenever dronk. Met behulp van eigentijdse getuigenissen schildert Schama een samenleving waarin zeker hard werd gewerkt en met overgave in het hogere werd geloofd, maar waar toch ook de minder verheven genoemens van het leven niet werden vergeten. Zo haalt hij de Franse reiziger Grosley aan die driehonderd rokers telde in een niet al te grote Rotterdamse herberg. De rook die uit de trekschuiten opsteeg zou voldoende zijn om de vossen uit hun holen te jagen. En het schokkendst vond hij nog wel de aanblik van vrouwen die de rook tussen hun pikzwarte tanden doorbliezen. Dat bij dit alles niet werd vergeten de kelen te smeren spreekt vanzelf, en Schama noemt astronomische getallen met betrekking tot de gemiddelde bierconsumptie in Haarlem en de kroegdichtheid per inwoner in Amsterdam: een op tweehonderd. Het notoire gecombineerde gebruik van rookwaren en drank verleide Diderot er in de achttiende eeuw toe (onder verwijzing naar de inmiddels befaamde

"Het toppunt van huiselijkheid", de schildpad

Het ondergrondse fort St. Pieter op een anonieme gravure

Het openen van de sluizen of Neerlands laatste hoop

Schiedamse specialiteit) de Hollanders te omschrijven als "levende destilleerkolven, die in feite zichzelf destilleren". Toch, zegt Schama, was de Nederlandse samenleving allesbehalve liederlijk. Daar zorgde die andere kant van de cultuur wel voor, die beheerst werd door de moraal van het calvinisme.

Calvinisme

Over de rol en vooral de kracht en de dominantie van dat calvinisme is ondertussen een dispuut gerezen tussen Schama en professor Jonathan Israel, criticus in de Times Literary Supplement, overigens een der weinigen in de angelsaksische wereld die een minder gunstige bespreking aan het boek hebben gewijd; de meeste kritieken waren juichend van toon. Schama heeft zich moeten verweren tegen het verwijt de gehele samenleving als doordrenkt met calvinisme te hebben voorgesteld, terwijl toch nooit meer dan de helft van de bevolking zich tot deze denominatie rekende. Daarnaast waren er nog de katholieken en de grote groep dissenters, een verzamelaam voor allerlei religieuze groeperingen als joden, mennonieten, arminianen, lutheranen en anderen. Geheel in overeenstemming met zijn reputatie zette Schama de ongewone stap om te reageren op de recensie: hij schreef een brief aan de TLS. Daarin wees hij op de passages in zijn boek waarin die relatieve positie van het calvinisme juist wordt benadrukt: "Het is er nooit in geslaagd de staatskerk te worden, en het was nog minder het bindende element in de vaderlandse verbondenheid", valt inderdaad te lezen op pagina 70 van de Nederlandse vertaling. Toch raakte Jonathan Israel hier ongetwijfeld een gevoelig punt. Schama beschrijft de cultuur van de gouden eeuw immers vooral in termen van de strijd tussen calvinisme en humanisme, tussen streng moralisme en rekkelijke gematigdheid. Die combinatie, aldus Schama, vormt het hart van de geestelijke identiteit van de Republiek. Wat in de buitengewoon korte periode van ongeveer twee generaties aan materiële rijkdom ("Overvloed") was opgebouwd werd geestelijk in de hand gehouden door de vermaningen ("Onbehagen") vanaf de kansel, maar minstens zozeer door de Erasmusaanse geest van het humanisme. "Wat mij interesseert", verklaart Schama, "is als je iemand neemt als burgemeester Bicker in Amsterdam, die doorging voor een calvinist, en je je dan afvraagt naar wie hij luisterde. Was dat naar de preken van de strenge calvinistische dominee Simonides, of naar zijn min of meer geheime humanistische geweten? Ik denk naar beide. Hij wilde zeker de predikant niet kwijt, maar evenmin wilde hij dat deze hem de wet zou stellen. Het verbod op het houden van markten op zondag kwam er bijvoorbeeld niet door, dat liet hij zich niet zeggen."

Feminisme

De betrekkelijk vriendelijke balans die het resultaat was van die morele spanning blijkt ook uit de houding die het mannelijk deel van de bevolking aannam tegenover vrouwen. Schama portretteert hen als hoeders van de properheid van het huis, met

alle morele associaties van dien, die het respect verdienden en gewoonlijk ook ontvingen dat met die rol verbonden was. Vrouwen werden in de Republiek dus niet door hun echtgenoten geslagen, konden zich in de ogen van veel buitenlanders opmerkelijk vrij over straat bewegen en kenden tevens juridisch een aanzienlijke mate van bescherming en zelfstandigheid. Het fenomeen van de sterke en intellectuele vrouw toont Schama aan de hand van de befaamde Maria "Tesselschade" Visscher (zo genoemd naar een schipbreuk bij Texel op de dag van haar geboorte, waarbij pa Roemer Visscher flink schade leed), de vrouw die met menig man in haar omgeving de vloer kon aanvegen en wier collectie minnaars en bewonderaars ongeveer half literair Holland omvatte. Maar Schama voert ook minder bekende dames ten tonele als de schrijfster Anna Maria van Schurman en de schilderes Judith Leyster. Toch is het beeld niet zo gunstig als het lijkt. Hoewel de vrouw voorkomend werd bejegend waren echt onafhankelijke geesten meer uitzondering dan regel, en dat was precies wat de mannen beoogden. Met hedendaags feminisme had dit alles nog weinig uit te staan. Meer als curiositeit dan als exemplum behandelt Schama dan ook de schrijvende arts Van Beverwijck, regent te Dordrecht, die een juichend relaas over de vrouwelijke kunne publiceerde onder de titel Van de Wtnementheyt des Vrouwelicken Geslachts. Deze collectieve hagiografie prees de vrouw waar het maar mogelijk was en poneerde zelfs de mogelijkheid van rolwisseling: had Herodotus al niet beschreven hoe in bepaalde periodes van de oude Egyptische geschiedenis de vrouw zaken buitenshuis deed, terwijl de man thuis zat te spinnen? Ja zelfs fysiek stond toen alles op zijn kop: de vrouwen plasten staande, de mannen zittend.

Vergelijking

Naar eigen zeggen heeft Schama met deze Van Beverwijck een voor de Republiek zeer uitzonderlijk geval van gebrek aan mannelijk chauvinisme aan de haak geslagen. Uniek voor Nederland, en naar alle waarschijnlijkheid ook voor de andere landen in Europa. Duidelijk wordt zo iets echter niet: een groot gemis in het werk van Schama is het gebrek aan vergelijkingsmateriaal. Wat hij dus als typisch vaderlandse trekjes omschrijft zou zeer wel van veel omvattender geldigheid kunnen zijn. De Jongh wijst er in dat verband op dat niet alleen de Hollanders, maar ook de Engelsen een stevige reputatie van drankmisbruik kenden. En zo zijn er meer voorbeelden.

Schama heeft zich het probleem gerealiseerd en er in zijn inleiding een passage aan gewijd. Hij verdedigt zich door te zeggen dat de eigenheid van de Nederlanders vooral daarin schuilt, dat algemener geestelijke en culturele thema's zich hier extreem geconcentreerd zouden voordoen. "Het gaat om de manier waarop individuele attitudes en gebruiken in het collectieve bewustzijn met elkaar werden verbonden", zegt Schama. Overtuigend klinkt dat niet, zolang inderdaad niet geanalyseerd is hoe andere culturen met dezelfde thema's omsprongen.

Maar Schama gelooft in zijn schildering van de gouden eeuw. Geschiedenis bedrijven is tenslotte interpreteren, en resulteert niet in de werkelijkheid zelf maar in een beeld daarvan. En dat het een tamelijk individueel beeld is hindert hem allerminst. "De geschiedenis kiest haar eigen historici", zegt hij provocerend. Andere historici verwijten hem dat hij wel erg positief gestemd is over de kwaliteit van het leven in de Republiek. Geestelijke harmonie en de afwezigheid van sociaal conflict, nauwelijks armoede; dat kan toch haast niet waar zijn. Schama erkent dat ten dele: "Waarschijnlijk ben ik schuldig aan het beeld dat het allemaal rozig was: goede voeding en huisvesting, noem maar op. Ik had inderdaad duidelijker moeten maken dat er ook gebrek was. Maar een ding moet u goed begrijpen: dit boek beschrijft niet de sociale werkelijkheid, maar het beeld dat de mensen zich daarvan maakten. Dat is wat uit al die schilderijen en gravures gehaald kan worden. Het gaat mij om de perceptie, om het zelfbeeld van de Nederlanders, niet om de realiteit."

Wammes Bos

Simon Schama, *Overvloed en onbehagen: de Nederlandse cultuur in de Gouden Eeuw*. Uitgeverij Contact, Amsterdam 1988.

ROOTS

"What's a nice Englishman like you doing in Dutch history?", wordt Simon Schama regelmatig gevraagd. Telg van Turks-Russische joodse ouders, via Wenen beland in London, zelf later vertrokken naar de Verenigde Staten. Opgeleid als historicus met als specialisme de Franse geschiedenis, en nu dan twee pillen over Nederland gepubliceerd. De vraag is dus niet verwonderlijk. Het antwoord: toeval. Schama deed onderzoek naar de Franse Revolutie, en vermoedde dat het wel eens interessant kon zijn om te zien hoe een internationale ideologie een nationale identiteit kon opslokken. Nederland werd dus een case-study ("Zwitserland had ook gekund maar ik heb de pest aan bergen"), hetgeen resulteerde in "Patriots and Liberators" (1977), waarvan de vertaling begin 1989 wordt verwacht. Daarna een studie over een lid van de Franse Rothschildfamilie die betrokken was bij joodse nederzettingen in het Palestina van de vorige eeuw. "Zal ik doorgaan met het onderzoeken van mijn 'roots'?" vroeg de joods-cosmopolitische Schama aan Isaac Deutscher, de bekende Stalin-Trotsky-biograaf. "Hou toch op: bomen hebben wortels, mensen hebben benen", antwoordde deze, en Schama verdiepte zich opgelucht weer in de Nederlandse geschiedenis, dit keer de gouden eeuw, om "de totems van de stam" te onderzoeken: dat wat de cohesie van de samenleving uitmaakte. "In Patriots and Liberators had ik dat aspect volledig verwaarloosd."

DE NEDERLANDSE HARTSTICHTING

stelt zich o.a. tot taak wetenschappelijk onderzoek te initiëren en te stimuleren. Hiertoe worden onderzoeks-subsidies verstrekt op alle gebieden, zowel fundamenteel als praktisch van aard, die de bestrijding van hart- en vaatziekten betreffen.

Behalve onderzoek naar hartziekten en ziekteprocessen van de cerebrale vaten of andere perifere vaten, komt ook onderzoek op het gebied van voorlichting en gedragsverandering in het kader van preventie, behandeling en nazorg in aanmerking.

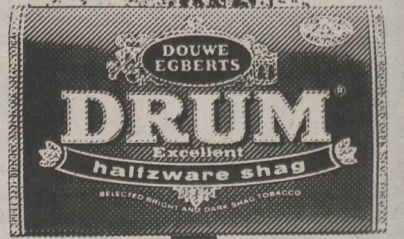
Aanvragen voor subsidie dienen uiterlijk op 1 april of 1 oktober van elk jaar in het bezit van de Nederlandse Hartstichting te zijn. Voor aanvragen dient gebruik te worden gemaakt van NHS-subsidieformulieren, die verkrijgbaar zijn bij de Nederlandse Hartstichting, Sophialaan 10, 2514 JR Den Haag, tel. 070 - 924292 tst. 64/65/66.

nederlandse hartstichting

Voer voor psychologen.

BU

U

A

Overlij

Op 27
student
27 jaar

Motie

De Un
sproker
jaarkaa
De UR
OV-jaa
merk v

R

15-04 S
gen in
uur, inf15-04 I
negt, A
info: te19-04 L
sche we
(EUR)
uur, i
887230/20-04 L
technie
Tonger
888733.21-04 L
leraar t
53, L:
887312/21-04 P
ter als
straat d
20 uur.21-04 I
ma van
in het i
(KUN)
uur, i
887230/22-04
Aula,
tel. 88825-04 I
de doo
Tonger
888386.26-04 L
choson
dendaa
prof. dr
sestraa
rale, te27-04 I
visme?
Tonger
88873327-04
bij de
(USA)
uur,
887230

'Bulletin' wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 304 (Jezüitenklooster) op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de week daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Informatie: Frank Speet, tst. 319.

Universiteit

Algemeen

Overlijden student

Op 27 maart is Paul de Vet, zesdejaars student Geneeskunde, overleden. Hij is 27 jaar geworden.

Motie URaad over OV-jaarkaart

De Universiteitsraad heeft zich uitgesproken over de invoering van de OV-jaarkaart voor studenten.

De URaad vindt de invoering van de OV-jaarkaart met bezuiniging als oogmerk verwerpelijk. Het blijft volgens de

Raad onaanvaardbaar de overschrijding van het budget voor de studiefinanciering op studenten af te wentelen. De URaad stelt dat de invoering van een OV-jaarkaart voor studenten wenselijk kan zijn, maar niet verplicht aan alle studenten opgelegd mag worden.

Inauguratie dr. R. Janknegt

Op vrijdag 15 april om 16.00 uur zal prof.dr. R. Janknegt, hoogleraar Urologie FdG, zijn inaugurele rede, getiteld "Behandelen is niet genoeg..." uitspreken. De plechtigheid vindt plaats in de Aula, Tongersestraat 53.

Inaugurele rede dr. J. Maarse

Prof.dr. J. Maarse, hoogleraar Beleidswetenschap aan de FdGW, zal op vrijdag 22 april om 16.00 uur in de Aula, Tongersestraat 53, zijn inaugurele rede uitspreken. De titel van de oratie is: "Budgettering als beleidsinstrument".

Introductie eerstejaars

Bij de dienst Studentenzaken is per 1 februari G. van Dieteren aangesteld. Hij is belast met de coördinatie van de INKOM '88. Hij is bereikbaar op kamer 0005, Tongersestraat 53, tel. 888211.

Bibliotheekcollecties op CD-ROM

Sinds kort bestaat in de bibliotheek Bonnefanten de mogelijkheid delen van catalogi van Nederlandse bibliotheken op CD-ROM te raadplegen. Een dergelijke compact-disk toont via een computerscherm zijn gegevens.

Deze CD (Nederlandse referentiebestanden) bevat o.a. de volgende bestanden:

Jezüitencollectie (RL, ontsloten gedeelte), World Health Organisation (RL), Collectie Antwerpen (KUB), Automatiseringsboeken LBC (Landelijke Bibliotheekcentrale), Beeldplaten LBC, Bibliografisch Centrum UBG (RUG), Blindenbibliotheekcollectie, Bosmancollectie (KUB) en Brabantica (KUB).

Belangstellenden voor een van deze bestanden kunnen contact opnemen met Els Wolfs, tel. 887405.

Verplichte ADV-dagen

In verband met de planning van vakanties wordt erop gewezen dat het College van Bestuur voornemens is te besluiten om de dagen tussen Kerstmis en Nieuwjaar in 1988 en 1989 als collectief verplichte ADV-dagen aan te wijzen. Op 28 april wordt dit in de vergadering van het Georganiseerd Overlegorgaan besproken.

Over de uiteindelijke besluitvorming wordt men daarna zo spoedig mogelijk geïnformeerd.

Aanvraag vergoeding uitstapje

Met ingang van 1-1-88 is de regeling vergoeding uitstapje diensten/vakgroepen gedecentraliseerd. Dit betekent dat aanvragen van vakgroepen gericht dienen te worden aan de directeuren. Voor de algemene diensten kunnen de aanvragen ingediend worden bij de dienst Personele Zaken.

Wijziging openbare computervoorzieningen

Door het inrichten van een Informatiecentrum bij de dienst Rekencentrum/BMC zal de beschikbare ruimte opnieuw ingericht moeten worden. Hiertoe dient een aantal weinig gebruikte en/of verouderde apparatuur te worden afgevoerd.

Iedere vakgroep, dienst en faculteitsbureau zal op korte termijn een opgave ontvangen van de te verwijderen machines.

Gebruikers van openbare computerapparatuur die problemen hebben met de verwijdering van apparatuur kunnen dit schriftelijk melden aan het secretariaat Rekencentrum, BMC. Er wordt dan in overleg naar oplossingen gezocht.

Cursussen rekencentrum

In de maanden april, mei, juni en juli worden weer cursussen georganiseerd door het Rekencentrum op het gebied van automatisering:

- Basiscursus VAX-gebruik
- Introductiecursus PC's
- Cursus MS-DOS
- Cursus Word Perfect
- Cursus LOTUS 1-2-3
- Cursus SAS.

RL-Agenda

15-04 Start PAOR-cursus Vernieuwingen in het burgerlijk pensioenrecht, 14 uur, info: tel. 887221.

15-04 Inaugurale rede prof.dr. R. Janknegt, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur, info: tel. 888257/269.

19-04 Lezing "Paradigmata in de medische wetenschap" door dr. H. Verburgh (EUR), Aula, Tongersestraat 53, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.

20-04 Lezing "De sociale constructie van techniek" door W. Bijker, kamer 0089, Tongersestraat 53, 16.30 uur, info: tel. 888733.

21-04 Lezing GVO door J. Zapka, hoogleraar uit de VS, Aula, Tongersestraat 53, 13 uur, info/inschrijving: tel. 887312/7334.

21-04 Psychiatrisch colloquium: psychiater als jongleur tussen dragend en substraat door prof.dr. Kuilman, Vijverdal, 20 uur, info: tel. 633444.

21-04 Lezing "Het romantische paradigma van de Heidelbergse psychosomatiek in het interbellum" door dr. G. Verwey (KUN), Aula, Tongersestraat 53, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.

22-04 Intreerede prof.dr. J. Maarse, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur, info: tel. 888257/269.

25-04 Lezing over Chinese Geneeskunde door prof. Chen Weihang, filmzaal, Tongersestraat 53, 15.30 uur, info: tel. 888386/365.

26-04 Lezing "De relevantie van de psychosomatische benadering voor de hedendaagse gezondheidszorg" door prof.dr. A. Appels (RL), Aula, Tongersestraat 53, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.

27-04 Lezing "Hoe absoluut is het relativisme?" door W. Bijker, kamer 0089, Tongersestraat 53, 16.30 uur, info: tel. 888733.

27-04 Lezing "De gezondheidssituatie bij de Sioux Indianen" door L. Means (USA), Aula, Tongersestraat 53, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.

28-04 Lezing GVO door G. Parcel, hoogleraar uit de VS, Aula, Tongersestraat 53, 13 uur, info en inschrijving: tel. 887312/7334.

28-04 Lezing "De actuele rol van de lichaam-geest problematiek en de geneeskunde in de verschillende culturen" door drs. A. Richters (VU A'dam), Aula, Tongersestraat 53, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.

03/06-05 Combined Meeting of Pathological Society van Engeland en Nederland, Mecc, info: tel. 862157.

03-05 Lezing "Wijsgerige kritiek op de psychosomatische en de integrale geneeskunde" door prof.dr. J. Broekman, (VU A'dam en KU Leuven) en lezing "Een klinische reflectie op de psychosomatische en integrale geneeskunde vanuit het perspectief van de biologische psychiatrie" door prof.dr. J. Jolles (RL), Aula, Tongersestraat 53, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.

04-05 Lezing "Naar een theorie over techniekontwikkeling" door W. Bijker, kamer 0089, Tongersestraat 53, 16.30 uur, info: tel. 888733.

05-05 Bevrijdingsdag: RL gesloten.

06-05 Opening tentoonstelling "Tuinen van verbeelding" door W. Coumans, Jan van Eyckacademie, 16 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.

06-05 Jubileumcongres Landelijke Vereniging van Artsen in Dienstverband, over arbeidssatisfactie, Laren, info: R. Mulder, tel. 030-823344.

09-05 t/m 03-06 Tentoonstelling "Tuinen van verbeelding", tuinen Tongersestraat 53, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.

10+11-05 Eco-zoekdag, info: J. Gruijthijzen, tel. 888828.

11-05 Lezing "Consequenties van modern wetenschaps- en techniekonderzoek voor het onderwijs" door W. Bijker, kamer 0089, Tongersestraat 53, 16.30 uur, info: tel. 888733.

12-05 Hemelvaartsdag: RL gesloten.

12/14-05 Internationaal congres Microchirurgie, Mecc.

VERKIEZINGEN RL

Kiezersregisters

Het Centraal Stembureau heeft op 5 april de kiezersregisters, behoudens tegenspraak en eventueel beroep op de ambtshalve wijzigingen, vastgesteld. Er zijn geen verzoeken tot verbetering van de kiezersregisters ontvangen.

Kandidaatstelling

Met het vaststellen van de kiezersregisters is de eerste periode in de verkiezingsprocedure verstreken. Nu volgt de tweede nl. de kandidaatstelling. Deze vindt plaats op 20, 21 en 22 april. Op deze dagen kunnen de kandidatenlijsten van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur bij het secretariaat van het Centraal Stembureau worden ingeleverd (kamer 2011, Tongersestraat 53, tel. 888273).

De kandidatenlijsten zijn op de volgende plaatsen verkrijgbaar:

- Jezüitenklooster: receptie hoofdingang en secretariaat Centraal Stembureau;
- Annadal/BMC: kamer A. Muller (BMC);
- Nieuwenhof: balie studielandschap;
- Randwijk: receptie.

De kandidatenlijst bestaat uit een kandidaatstellingsformulier, een aantal bevestigingsverklaringen en een aanwijzing voor het invullen van de kandidatenlijst.

Voor het indienen van de kandidatenlijsten dienen de volgende regels in acht te worden genomen:

- de kandidatenlijst moet worden ondertekend door vijf kiezers (voor de Faculteit der Algemene Wetenschappen behoeft de kandidatenlijst, i.v.m. het geringe aantal kiesgerechtigden, slechts te worden ondertekend door één kiezer);
- kandidaten en ondertekenaars van de kandidatenlijst dienen te behoren tot dezelfde kiezersgeleding;
- een kandidaat kan zich voor dezelfde kiezersgeleding slechts eenmaal kandidaat stellen;
- een kiezer mag voor dezelfde kiezersgeleding slechts eenmaal een kandidatenlijst ondersteunen;
- een kandidatenlijst mag niet worden ondertekend door op die lijst voorkomende kandidaten;
- iedere kandidaat dient een verklaring te ondertekenen (de zgn. bevestigingsverklaring) waarin hij/zij te kennen geeft akkoord te gaan met zijn/haar kandidatuur. Deze verklaringen dienen tezamen met de kandidatenlijst te worden ingeleverd.

NB: aangeraden wordt de bij de kandidatenlijst gevoegde aanwijzingen zorgvuldig te lezen.

Kiesstelsels

Bij de verkiezingen van de studentengeledingen van de verschillende raden wordt gebruik gemaakt van de volgende kiesstelsels:

- * lijstenstelsel:
  - Universiteitsraad
  - FRAad FdG
  - FRAad FdGW
  - FRAad FdR
  - FRAad FdAW
- * EOS-stelsel: FRAad Faculteit der Economische Wetenschappen.

Informatie

Voor vragen kan men contact opnemen met A. Jacobs, secretaris van het Centraal Stembureau, kamer 2011, 2e verdieping, Tongersestraat 53, tel. 888273.

Op korte termijn wordt een informatiebrochure met inschrijvingsformulier aan alle vakgroepen, diensten en faculteitsbureaus gezonden.

Prijs volkenrecht

De Mr. J.C. Baak Stichting heeft een prijs ingesteld die eens per drie jaar wordt uitgereikt voor een wetenschappelijke publikatie op het gebied van het volkenrecht. Prijs: f 3000,-. Sluitings-termijn: 1-6-88. Informatie: Mr. Baak Stichting, p/a vakgroep Staatsrecht, O.Z. Voorburgwal 217-219, 1012 DL Amsterdam.

Agenda Circumflex

Maandag 28-4 20.00 en 22.30 uur: video Name of the Rose.
Dinsdag 19-4 20.00 uur: cantus (bierzangfeest).
Woensdag 20-4 20.30 uur: Algemene ledenvergadering (nagekomen punten kunnen bij het bestuur ingediend worden.).

Vrijdag 22-4: Limbofeest in het pand. Iedere dinsdag, woensdag en donderdag tafelen met Circumflex om 19.00 uur. Inschrijven tot 16.00 uur.

De sweaters, poloshirts en T-shirts met het nieuwe logo kunnen nog besteld worden. Info bij het bestuur. Circumflex, St. Bernardusstraat 12, tel. 251088.

Buitenland

Bureau Buitenland Info

Bureau Buitenland ontving onlangs informatie over de volgende onderwerpen:

- Prijsvraag Benelux, georganiseerd door de Stichting Benelux en het Secretariaat-Generaal van de Benelux Economische Unie, om studies betreffende economische of juridische problemen aangaande de toenadering of de ontwikkeling van de Benelux-landen aan te moedigen. Deelnemers mogen niet ouder zijn dan 35 jaar.

De Centrale

duidelijk in verzekeringen.

Ook duidelijk in hypotheeken.
Speciaal voor academici en hbo'ers:
hypotheeken tot 100% zonder gemeentegarantie.

RENTE VANAF 6,7%, 10 JAAR VAST

- Nieuwe hypotheekvorm op basis van levensverzekering.
- Gegarandeerde aflossing op de einddatum of bij eerder overlijden.
- bij renteverhoging geen stijgende lasten.

Informatie:

BAC BOERMA ASSURANTIE CENTRALE BV
VERZEKERINGEN HYPOTHEKEN GELDENINGEN

Heerenweg 31a 6414 AV Heerlen Telefoon 045 | 210101

BRÜGGEMANN
VASTGOED ASSURANTIE N

Voor een voordelige hypotheek
en steeds de laagste rente!!
(vanaf 6,2%)

Bedrijvencentrum Maastricht,
Meerssenerweg
Kast. Holtmeulenstraat 9
(A-12) 6222 AV Maastricht,
tel. 043-686621.

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 251978

literatuur
en politiek

GROTIUS ACADEMIE

EENJARIGE POST-DOCTORALE JURIDISCHE PRAKTIJKOPLEIDING

- Op 4 december 1987 ontvingen de eerste cursisten het getuigschrift en vonden hun weg naar de praktijk.
- Het betreft een éénjarige full-time cursus aan de Grotius Academie te Amsterdam, waarbij het accent ligt op oefening in het zelfstandig analyseren en creatief oplossen van juridische praktijkproblemen.
- Op 1 mei 1988 is de volgende startmogelijkheid.
- Raadpleeg uw contacthoogleraar. Voor de Rijksuniversiteit Limburg is dit prof. mr J. L. M. Elders, 043-88 88 88.
- Een brochure (studieprogramma, docenten, toelatingseisen, kosten e.d.) kunt u aanvragen door onderstaande bon in te zenden aan Secretariaat Grotius Academie, Postbus 23, 7400 GA DEVENTER, telefoon 05700-47221. Nader informatie ook bij de studietoelatingcoördinator, mw. mr M. van Empel, 02154-20900 (dinsdag en vrijdag 020-5752169).

BON VOOR INFORMATIE GROTIUS ACADEMIE

Dhr./Mevr. ....

Straat .....

Postcode/plaats .....

Telefoon .....

NIEUW!

Ons eigen fabricaat

Volkoren-koekjes

Stationsstraat 5
6221 BM Maastricht
Tel. 214550

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur. Tel. 214550.

شای, TEA, चाय, TEE, 茶, ...OF THEE?

Dies de Jonge, beeldend kunstenaar te Rotterdam - ets(eigen druk) origineel formaat 60 x 80 cm.

Per land verschillen de gewoonten bij het drinken van thee vaak sterk van elkaar. Zo wordt thee door de Amerikanen grotendeels koud gedronken. Nederlanders en Engelsen zetten thee in een pot, in andere landen doet men dit direct in een kop. Als we naar India kijken, zien we dat de meeste thee nog los wordt gekocht, gedronken wordt met heel veel suiker en melk, en dikwijls ook nog wordt gekookt. In veel Arabische landen wordt de drank vooral buitenshuis genoten, in zogenaamde "tea shops". Sedert een aantal jaren zijn er nieuwe trends waarneembaar als cafeïnevrije thee, instant-, kruiden- en ijsthee.

Unilever is met onder meer haar bekende merknaam Lipton de grootste producent van thee in de wereld.

Het is duidelijk dat de vele lokale werkmaatschappijen van Unilever met deze uiteenlopende wensen, behoeften en gewoonten van consumenten in verschillende delen van de wereld terdege rekening houden. Geleid door een gedegen marketingkennis wordt daarbij veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van nieuwe producten, het steeds verder verbeteren van de productkwaliteit en het op de juiste wijze introduceren van deze producten bij de consument.

Ondanks vele concurrenten is Unilever, behalve in thee, ook internationaal nummer één in margarine, diepvriesartikelen en consumptie-ijs. Daarnaast behoort zij tot de grootste producenten van wasmiddelen.

De ruim 500 werkmaatschappijen van Unilever produceren in circa 75 landen een grote verscheidenheid aan producten en diensten voor lokale markten. Deze maatschappijen, waar ongeveer 300.000 mensen werken, bezitten een grote mate van zelfstandigheid en opereren doorgaans dicht bij de eigen markt. Dat waarborgt in belangrijke mate de continuïteit en stabiliteit van een onderneming als Unilever.

Literatuur

Voor belangstellenden zijn de volgende uitgaven kosteloos verkrijgbaar:

- Jaarverslag Unilever
- Enkele gegevens over Unilever
- Technology applied to third world needs

Aanvragen kunnen ongefrankeerd worden toegezonden aan Unilever N.V., Afdeling Externe Betrekkingen S6, Antwoordnummer 74, 3000 VB Rotterdam

UNILEVER,
JE RAAKT ER NIET OP UITGESTUDEERD.

Studies in te dienen vóór 15-12-88 in viervoud. Prijs: f 2700,-.

- voorlichtingsdag over Sri Lanka 40 jaar onafhankelijkheid. De stichting Nederland-Sri Lanka organiseert op 23 april een voorlichtingsdag met lezingen toegelicht door dia's en films in de Witte Brug, Badhuisweg 251, Den Haag, aanvang 9.30 uur. Kosten: f 10,-.
- Seminaire de francais moderne. Université de Neuchâtel, Zwitserland. Franse taal en literatuur, 17 oktober tot half maart of 17 april tot 6 juli '89.
- Internationaler Sommerkurs der Philipps-Universität Marburg: van 18-7 t/m 12-8 is er een cursus taal en literatuur incl. excursies aan de universiteit van Marburg. Kosten DM 600,-. Inschrijven vóór 15-6.
- Uitstel inleverdatum COMETT-aanvragen van 31 maart naar 22 april.
- European Conference on city-linking with Nicaragua: an example of North-South cooperation and dialogue" van 26 t/m 28 mei in Amsterdam. Instituut voor de Tropen. Inschrijven vóór 15 april. Deelnamekosten f 100,-.

Meer informatie: op dinsdag en donderdag van 10.00 tot 11.30 uur bij bureau Buitenland, kamer 3023, Tongersestraat 53, tel. 888309/311. Han Aarts en Ingrid Regout.

Op deze tijden kan tevens informatie worden ingewonnen door studenten die willen gaan studeren in het buitenland.

als een onverbrekelijke totaliteit opgevat. In de lezing zal bijzondere aandacht worden besteed aan de assimilatie van westerse kennis door de moderne Chinese geneeskunst. Deze lezing vindt plaats op maandag 25 april van 15.30-17.00 uur in de filmzaal, Tongersestraat 53. Informatie: W. Callebaut, vakgroep Wijsbegeerte, tel. 888386/365.

Van Fiets tot Echoscopie

Wiebe Bijker, medewerker van de FdAW geeft in een serie colleges een overzicht van recente ontwikkelingen in het sociologische en historische wetenschaps- en techniekonderzoek. De titel van de collegeserie is "Van fiets tot echoscopie: de sociale constructie van wetenschap en techniek". De colleges zijn vrij en voor iedereen toegankelijk. De lezingen zijn afzonderlijk te volgen. De tweede lezing vindt plaats op 20 april om 16.30 uur, kamer 0089, Tongersestraat 53. Hoe kunnen we techniekontwikkeling beschrijven op een manier die recht doet aan de complexiteit van de sociale en technische werkelijkheid, en er tegelijkertijd een verklaring van geven die iets toevoegt aan die beschrijving? In dit tweede college van de serie wordt het sociaal-constructivistische techniekonderzoek behandeld. Een technisch apparaat bestaat niet op zichzelf, maar wordt geconstrueerd en in stand gehouden door interacties van de erbij betrokken sociale groepen.

Onderwijs

Lezing FdAW over Chinese geneeskunde

De Faculteit der Algemene Wetenschappen organiseert een lezing door prof. Chen Weihang, een wetenschapsfilosoof, (Wuhan University, Chinese Volksrepubliek): "A comparative study of Chinese and Western sciences". In de westerse natuurwetenschap wordt geen fundamenteel methodologisch onderscheid gemaakt tussen levende en niet-levende fenomenen. De Chinese lichaamswetenschap daarentegen benadert lichamelijke verschijnselen direct: de methode van desintegratie en reductie vindt er geen toepassing. Ingewandelen, "kanalen", "Qi", bloed en andere lichaamsvochten zijn alleen significant als integrerende bestanddelen van het menselijk lichaam. Ook de relatie tussen het lichaam en zijn natuurlijke omgeving wordt door de Chinese geneeskunst

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken. Interne vacatures zijn uitsluitend bestemd voor medewerkers in dienst van RL of AZM.

Interne vacature 032

Bij het secretariaat College van Bestuur is wegens zwangerschapsverlof voor de periode 27 juni tot 17 oktober 1988 vacant de functie (0,9) van **ADMINISTRATIEF MEDEWERKER M/V**. Taak: administratieve ondersteuning van secretaris CvB, secretariaat CvB, Stralingsveiligheidsfunctionaris en Com-

missie Veiligheidszaken onder meer bestaande uit:

- typen en kopiëren van verslagen van collegevergaderingen en diverse overlegsituaties (zoals, directeurenoverleg, UPC etc.)
- typen en kopiëren van diverse correspondenties (brieven, verslagen, agenda's)
- verzenden van diverse vergaderstukken
- het regelen van vergaderdata en het maken van afspraken
- archiefwerkzaamheden t.b.v. secretariaat CvB en Commissie Veiligheidszaken
- het beheer van de voorraadadministratie
- het assisteren en vervangen van secretaresses leden/secretaris CvB.

Vereist:

- MAVO/HAVO
  - goede typevaardigheid
  - ervaring met gebruik van tekstverwerking
  - grote accuratesse
  - goede contactuele eigenschappen.
- Salaris: afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring schaal 4 BBRA (max. f 2736,-)
- Inlichtingen: drs. E. Sprokkel, tel. 888273.

Interne vacature 033

De afdeling Financieel Beleid en Beheer van de dienst Financiële Zaken is belast met de interne middelenverdeling, het begrotings- en budgetteringswerk, het verstrekken van financieel-economische gegevens en adviezen en het ontwikkelen en voorbereiden van het financieel-economische beleid op instellingsniveau. Bij de afdeling is vacant de functie van

CHEF AFDELING FINANCIËEL BELEID EN BEHEER M/V.

Taak o.m.:

- leiden en coördineren van de afdeling
- stimuleren en mede-richtinggeven aan de verdere ontwikkeling van het financieel-economisch beleid
- het hoofd van de afdeling levert voorts een substantiële bijdrage aan de taken van de afdeling.

Vereist o.m.:

- een gerichte opleiding op academisch niveau (b.v. bedrijfseconomie of bedrijfskunde)
- ruime ervaring op het gebied van financieel-economisch beheer en bedrijfsanalyse.

Salariëring: afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 6908,- bruto per maand.

Inlichtingen: drs. H. de Bruijn, hoofd dienst Financiële Zaken, tel. 888720.

Interne vacature 034

Bij de vakgroep Huisartsgeneeskunde komt vacant de gecombineerde functie van

RESEARCH-ASSISTENT EN ADMINISTRATIEF MEDEWERKER M/V t.b.v. het door het ministerie van WVC gesubsidieerde project "Diagnostiek van niet-acute buikklasten". Het betreft een onderzoek naar klachten en symptomen van niet-acute buikklasten in de huisartspraktijk.

Taak:

- administratieve assistentie bij de aanmelding en follow-up van de onderzoekspopulatie
- algemene administratieve werkzaamheden t.b.v. het project en de projectgroep
- contactpersoon voor de aan het project deelnemende huisartsen
- verwerken van de vragenlijsten m.b.v. computer (PC/VAX)
- assistentie bij statistische verwerking/analyses.

Functie-eisen:

- administratieve opleiding op MEO-niveau of gelijkwaardig (VWO met ervaring)
- ervaring met gegevensverwerking met behulp van een PC
- het vermogen om accuraat en zelfstandig te kunnen werken.

Arbeidsvoorwaarden: aanstelling geschiedt voor een periode tot 1 januari 1992. Salaris min. schaal 4 en max. schaal 5 BBRA 1984. Inlichtingen: drs. J. Muris, tel. 882273 of 882289 (bgg 077-10851) of prof.dr. A. Knottnerus, tel. 882281.

Interne vacature 035

Wegens vertrek van de huidige functionaris wordt gezocht een **HOOFD DIENST STUDENTENZAKEN M/V**.

Taken:

- geeft leiding aan de dienst Studentenzaken
- draagt in nauw overleg met de medewerkers van de dienst zorg voor voorbereiding en uitvoering van het RL-studentenbeleid
- onderhoudt contacten met studenten
- onderhoudt contacten met instellingen en instanties buiten de RL.

Vereist:

- opleiding op academisch niveau
- leidinggevende ervaring
- affiniteit met de aandachtsgebieden van de dienst
- betrokkenheid bij en interesse in de woon- en leefomstandigheden van studenten

- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid
- kennis op het gebied van administratieve organisatie strekt tot aanbeveling.

Rechtspositie: geboden wordt een salaris, afhankelijk van leeftijd en ervaring van maximaal f 6908,- bruto per maand (schaal 12 BBRA 1984). Deze functie kan zowel voltijds als deeltijds (minimaal 0,7 fte) worden vervuld.

Gelet op het streven van de RL naar een evenwichtige personeelsopbouw verdienen bij gelijkwaardigheid van kandidaten vrouwen de voorkeur. Zij worden dan ook uitdrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Inlichtingen: wnd. hoofd dienst Studentenzaken, drs. V. Rutgers, tel. 887270 of 887027.

Zij die belangstelling hebben voor de functie kunnen de nota Studentenbeleid RL aanvragen bij het secretariaat van de dienst Studentenzaken, tel. 887270.

Interne en externe werving vindt gelijktijdig plaats.

Interne vacature 036

Bij de Griffie Universiteitsraad is vacant de functie van **SECRETARISSE UNIVERSITEITSRAAD M/V** 0,6 fte (24 uur per week).

Taken:

- agenda, telefoonbehandeling
- post, correspondentie en typewerkzaamheden
- archivering
- documentatie; opbouw van een systeem betreffende alle relevante onderwerpen voor de universiteitsraad en haar commissies
- het verzorgen van bijzondere bijeenkomsten en congressen
- het notuleren en voorbereiden van vergaderingen
- algemene administratie.

Vereist:

- HAVO/VWO met secretaresse-opleiding
- enkele jaren ervaring.

Salariëring: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal f 2972,- bruto per maand. Bij verdere ontwikkeling van de functie behoort schaal 6 f 3284,- bruto per maand tot de mogelijkheden.

Inlichtingen: F. Kalkhoven, griffier URaad, tel. 888265.

Interne vacature 037

Bij de vakgroep Bedrijfseconomie, sectie Organisatie, is een vacature voor de functie van

ASSISTENT IN OPLEIDING (AIO). De vacature betreft het onderzoeksproject "Werk en Leven van Managers". Aanstelling geschiedt bij voorkeur in het najaar van 1988 en voor een periode van 4 jaar.

(Advertentie)

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

Belangstellenden kunnen de projectbeschrijving inzien bij Mieke van Zutphen, secretariaat Organisatie, kamer 2065, Tongersestraat 53.

Interne vacature 038

Bij de vakgroep Bedrijfseconomie, sectie Organisatie, is een vacature voor de functie van **ASSISTENT IN OPLEIDING (AIO)**. De vacature betreft het onderzoeksproject "Strategie, Structuur, Cultuur en Control: de Samenhang tussen deze Organisatiekenmerken". Aanstelling geschiedt bij voorkeur in het najaar van 1988 en voor een periode van 4 jaar. Belangstellenden kunnen de projectbeschrijving inzien bij Mieke van Zutphen, secretariaat Organisatie, kamer 2065, Tongersestraat 53.

RL in de media

Onderstaande knipsels liggen ter inzage in de bibliotheeklocaties Bonnevanden, Randwijk en AZM/BMC en het studielandschap Nieuwenhof.
DL = De Limburger, LD = Limburgs Dagblad

"Advies van gezondheidsraad is onwerkbaar" (DL 19-3)
Prof. de Haan: Aidstest is meer in het belang van patiënt en arts, dan het aidsprotocol.

"Angst beheerst artsen" (DL 19-3)
Roscam-Abbing: angst van arts voor besmetting kan aidsonderzoek niet rechtvaardigen.

"Heerlen wil Maastrichtse studenten onderdak geven" (DL en LD 23-3)
Plaats voor 500 à 600 studenten in leegstaande flats.

"Heerlens aanbod voor studenten niet reëel" (DL 24-3)
Seph Braun van 't Kamerbureau: flat in Heerlen alleen als 't echt niet anders kan.

"Geen ruimte voor pepercure computers bij RL" (DL 25-3)
Prof. van den Herik: om uit te kunnen breiden moet de vakgroep Informatica wél de ruimte krijgen.

"Universiteit opgewekt naar de jaren negentig" (DL 31-3)
Rector Bonke: het systeem heeft zich bewezen, maar wij mogen niet nalaten onszelf een spiegel voor te houden.

"RL beperkt aantal economie-studenten" (DL 1-4)
R. Verspeek: capaciteitsgebrek en bezinning op onze opleiding redenen voor studentenstop.

Congressen

Mensenrechten, media en Derde Wereld

Op 22 april vindt er in Amsterdam een symposium plaats over "Mensenrechten, media en Derde Wereld".
Informatie: F. Aarten, tel. 070-510337.

Lezingencyclus Antroposofie

Protagoras organiseert een lezingencyclus over antroposofie. In de vijfde lezing zal drs. Koelman de bespreking van het 4-ledig mensbeeld afronden met de

behandeling van het ik-nivo. Deze lezing vindt plaats op donderdag 21 april van 16.00-18.00 uur in kamer 0126, Peter Debijplein 1.

Lezingen Limburgse milieuknelpunten

De werkgroep Limburgse Milieuproblematiek (FdR) houdt een lezingencyclus waarin gastsprekers hun visie geven over Limburgse milieuknelpunten en vragen daarover beantwoorden. De lezingen vinden plaats op 27-4 12.00 uur, 11-5 11.00 uur, 25-5 11.00 uur en 8-6 10.00 uur. Iedereen is welkom. Meer informatie volgt.
Info: M. Heldeweg, tel. 887052.

World Medical Association

Op zaterdag 16 april houdt het Nederlandse Artsenverbond een ledenvergadering. Voorafgaand daaraan wordt om 10.30 uur een lezing gehouden over "de World Medical Association in historisch perspectief". Plaats: Jaarbeurs, Utrecht.
Info: E. Alonso, tel. 030-311534.

Studiedag over opzegging verdrag

Op 18 april vanaf 10.00 uur wordt er in Amsterdam een studiedag gehouden n.a.v. de discussie over opzegging van het VN-verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Hoeveel mag gelijke behandeling kosten?
Inlichtingen: JFAS, tel. 020-5253441.

Sport

Badminton

Er is gelegenheid tot vrij spelen op maandag 18.00-19.00 uur in het Veldekecollege o.l.v. R. Kok. Tevens loopt er een badmintoncursus op dinsdag in sportzaal Vijverdal 19.00-20.00 uur o.l.v. I. Jorissen.

Bewegen op muziek

Op dinsdag 17.30-18.30 uur is er bewegen op muziek in sportzaal Vijverdal o.l.v. R. Kok.

Indoorsportweek

Uitslag bridge: 1. M. Perquin-N. v.d. Weg, 2. T. Visser-F. Fernhout, 3. P. Horestad-M. PETERS.

Instuif

Er is extra gelegenheid tot instuif op dinsdag in het Veldekecollege van 20.00-21.00 uur o.l.v. R. Kok. Hier kan recreatief badminton, basketbal of volleybal gespeeld worden.

Kennismakingscursus Onderwatersport

Bij voldoende belangstelling start op 25 april de kennismakingscursus onderwatersport in zwembad Dousberg op de maandagavonden van 22.30-23.30 uur o.l.v. duikclub de Walrussen. Kosten f 40,- voor 7 lessen van 1 uur.
Informatie: zie de speciale cursusfolder van LV&S.

Onderwatersport duikbrevet

De mogelijkheid bestaat om een cursus

te volgen voor het behalen van het duikbrevet. De opleiding is gericht op het behalen van het 1-sters duikbrevet en bestaat uit theorie-, praktijklessen en een examen. Deze cursus wordt gegeven in het zwembad in Stein op de woensdagavonden van 21.00-23.00 uur.
Informatie: bureau LV&S.

Maassac-agenda

16+17-4: Klimweekend in Marche les Dames. Opgave bij Paul Dobbelaar, tel. 217170.
20-4 20.00 uur: Maassac-café met dialoog over de Calanque door Gerda Op het Veld in café Pallieter, Vrijthof.
23+24-4: Batavierenrace. Opgave bij Eddy Kleingeld, tel. 255239.

Geneeskunde

Algemeen

Student-zetel vacant

Binnen de Begeleidingscommissie Extramuraal Onderzoek is de student-zetel vacant.
Deze commissie is een subcommissie van de Interfacultaire Wetenschapscommissie en belast met het toezicht op de voortgang van het extramuraal gericht onderzoek binnen de FdG en de FdGW. Benoeming vindt plaats door het F-bestuur Geneeskunde op voordracht van de studentenfractie van de F-rad. De commissie komt eenmaal per twee maanden bijeen.
Studenten die belangstelling hebben kunnen hun kandidatuur schriftelijk melden bij mr. A. Luermans. Informatie: secretaris, tel. 888286.

Excursie Reflex

Reflex organiseert op 20 april een excursie naar Nutricia. Er zal een dagvullend programma worden aangeboden met als thema Sportvoeding en Parenterale Voeding. Opgeven bij Frank Jungbauer, tel. 219004. Inschrijfgeld f 15,- voor Reflex-leden en f 20,- voor niet-leden (incl. vervoer en lunch).

Reflex in de F Raad

Studenten die interesse hebben in zaken die de faculteit en de student aangaan en die geïnteresseerd zijn in een plaats op de Reflex-lijst voor de verkiezingen van de F Raad, kunnen contact opnemen met Mark Jonkers, tel. 252673 of Jef Habets, tel. 616359.

Onderwijs

Blokcursus Medische Informatica

In de weken van 30 mei t/m 3 juni en van 20 juni t/m 24 juni worden er weer Blokcursussen Medische Informatica voor 4e, 5e en 6e jaars studenten Geneeskunde gehouden.
Via voordrachten, demonstraties en practica komen o.a. aan de orde: programmeren in MUMPS, huisarts-informatie/onderzoeks-systeem, ziekenhuis-informatie-systeem, computer-anamnese, computer-ondersteund-onderwijs, medische databases in viditel, regel van Bayes en ROC-curves bij dif-

ferentiaal diagnostiek, ontwerpen van beslissingsbomen bij diff. diag., expert-systemen voor diff. diag., signaalanalyse van het ECG. Plaats: Annalaan 60. Cursus gaat door bij minimaal 12 en maximaal 20 deelnemers.
Inschrijven bij secr. Medische Informatica, tel. 888422.

Gezondheids-wetenschappen

Algemeen

Student-zetel vacant

Informatie over de vacante student-zetel van de Begeleidingscommissie Extramuraal Onderzoek is te vinden onder de rubriek "GENEESKUNDE-ALGEMEEN".

GVO en marketing

GVO-café organiseert op woensdag 20 april om 20.00 uur een thema-avond over de overeenkomsten en verschillen tussen GVO en marketing. Jacques Marcelissen, werkzaam bij de GGD in Den Bosch en Helmond houdt hierover een lezing. Studenten en vakgroepleden zijn van harte welkom om over deze kwestie te komen discussiëren in café de Stijl, St. Bernardusstraat 12.

Vrouwenstudies

De werkgroep Vrouwenstudies Gezondheidswetenschappen en Geneeskunde komt weer bijeen op vrijdag 22-4 13.00-15.00 uur in de vergaderkamer van het Elisabethhuis, Abtstraat 2a. Het thema van de bijeenkomst is vrouwenstudies en biologie. Informatie: Klasien Horstman, tel. 888767.

Onderwijs

Herkansing statistiek 2e jaars

Woensdag 13 april vindt een voorbereiding van de herkansingstoets plaats van 14.00-16.00 uur in het Auditorium Randwijk.
De herkansingstoets statistiek vindt plaats op vrijdag 22 april van 14.30-17.00 uur, Tongersestraat 53, Kantine en Souterrain.

Blok 4.2.5/4.6.5 Sexualiteit

Studenten die blok 4.2.5/4.6.5 in de 6e blokperiode willen volgen dienen zich i.v.m. de planning bij bureau Onderwijs op te geven.

Reiskosten stage-instellingbezoek GVO

Met ingang van heden zullen de reiskosten van interne stage-begeleiders voor bezoek aan de stage-instelling alleen kunnen worden vergoed, als de voorzitter van de curriculumplanningsgroep te-

vens budgethouder, Hans Adriaanse, daarvoor toestemming heeft gegeven. Men verzoekt de GVO-studenten die dit betreft hun stage-begeleider binnen deze instelling hiervan op de hoogte te stellen.
Info: Hans Adriaanse, tel. 887334.

Oproep voor student-lid

Ten behoeve van het in het studiejaar 88/89 te starten keuzeblok 4.1.5/4.5.5 Psychodiagnostiek zoekt men nog een student-lid (3e of 4e jaars GGK). Belangstellenden worden verzocht zo spoedig mogelijk contact op te nemen met Cor Meesters (coördinator), vakgroep Medische Psychologie, Tongerseweg 57, tel. 888164/152.

Stage-onderwerp

Stage-onderwerp voor 88/89: Diarree preventie in Nicaragua:
- analyse van hygiënische gewoonten in de dagelijkse levenssituatie;
- opstellen van voorlichtingsprogramma ter voorkoming van diarree (belangrijkste oorzaak kindersterfte).
Begeleiding: dr. Anneke Gorter, arts. Managua en drs. José Pauw, psycholoog, Managua. In samenwerking met Centro de Investigaciones y Estudios de Salud UNI, Managua.
Periode: 1988, eerste helft 1989. José Pauw is in mei in Nederland.
Vereist: afstudeerrichting GVO. Spaans, Engels.
Contactpersoon RL: Hans Adriaanse, vakgroep GVO.

Rechtsgeleerdheid

Algemeen

Oproep voor student-lidmaatschappen

Binnen de FdR is weer een procedure gestart voor de samenstelling van het Faculteitsbestuur en de commissies voor het academische jaar 88/89. Studentlidmaatschap staat open voor het Faculteitsbestuur en voor de Studierichtingscommissie, Commissie Avondonderwijs, Wetenschapscommissie, Bibliotheekcommissie, Commissie Buitenland, AV-commissie en de Voorlichtingscommissie.
Nadere informatie over het aantal studentleden per orgaan, taken, tijdsinvestering, e.d. worden verstrekt via de publicatieborden.
Gelet op het belang van deelname van studenten aan het bestuurlijk werk binnen de faculteit roept de commissie de studenten op een lidmaatschap serieus in overweging te nemen. Degenen die zich kandidaat willen stellen worden verzocht dit uiterlijk 20 april schriftelijk mee te delen aan de formatiecommissie, t.a.v. E. Kallenbach, decanaat. Daarbij dient te worden vermeld: naam, adres, telefoonnummer, studiejaar en korte motivering van kandidaatstelling. Nadere informatie bij het student-lid van de formatiecommissie, D. Radder (4e jaars, tel. 211400).

(Advertentie)

BISTRO/RESTAURANT/TERRAS
Kapoenstraat 32
(ingang „Achter de Molens“)
6211 KW Maastricht
Tel. 043-215109
Openingstijden:
Dagelijks vanaf 18.00 uur.
Dinsdags gesloten.

"On y mange bien et pas cher!"

Prop: René Persoon

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten.

Dong-Suk Kang

Niet voor het eerst staat het Limburgs Symphonie Orkest onder leiding van de Spaanse dirigent Salvador Mas Conde. Vorige maand dirigeerde hij met succes een reeks concerten, waarin de piano centraal stond. Nu is de viool aan de beurt. Solist is de jonge Koreaanse violist Dong-Suk Kang. Op het programma staan: "Pan en Syrinx" van Nielsen, het vioolconcert van Mendelssohn en de tweede symfonie van Sibelius. Mas Conde en Dong-Suk Kang hebben, elk op hun eigen terrein, veel lof gekregen in de binnen- en buitenlandse pers. Mas Conde is sinds 1985 vaste dirigent/artistiek leider bij het orkest van Reutlingen. Dong-Suk Kang heeft verschillende grote prijzen gewonnen, o.a. bij het Elisabeth Concours in Brussel.

Remco Campert

Zondagmiddag is de schrijver Remco Campert te gast in het literaire café Satyricon in de Bernardusstraat, aanvang 15 uur. Hij leest voor uit eigen werk en signeert zijn boeken. Campert werd in 1929 in Den Haag geboren als zoon van de schrijver Jan Campert. Samen met Rudy Kousbroek geeft hij in de jaren vijftig het tijdschrift Braak uit, dat met Blurb, het tijdschrift van Vinckenoog, een klankbord werd voor experimentele dichtkunst. Het is de aanzet voor de literaire stroming van de Vijftigers, waartoe ook dichters als Lucebert, Schierbeek, Andreas en Kouwenaar behoorden. Met zijn verhalende boeken (o.a. "Het leven is vurrukkulluk" en "Gangstermeisje") oogste hij mas-

saal succes. In 1976 ontvangt hij de PC Hooftprijs. Na een rustpauze in de jaren zeventig is Campert nu weer druk aan het werk. Zijn absurde verhalenbundels "Tot zoens" en "Eetlezen stonden wekenlang in de boeken-top-tien en gaan over de toonbank als broodjes tartaar.

Opera-workshop

Zangers en instrumentalisten kunnen van 10 tot en met 27 augustus in Frankrijk werken aan een uitvoering van de opera King Arthur van Purcell. De workshop heeft plaats op een landgoed in Bretagne en wordt afgesloten met twee voorstellingen in Saint Malo en Dinard. De leiding is in handen van bekende musici. Een folder met meer informatie is verkrijgbaar bij de Association Rencontres de Musiciens Amateurs, Willem Koetsenruijter, Mgr. vd Weteringstraat 29, 3581 EB Utrecht, tel. 030-312241.

Conservatorium

Wie graag muziek beluistert en liever niet veel geld kwijt is, kan terecht in het Conservatorium van de Rijkshogeschool Maastricht, Bonnefanten 15. In april is er vrijwel dagelijks een concert door studenten of gasten. Opmerkelijk is het recital door de Argentijnse gitariste Maria Isabel Siewers (maandag 18 april) en de voorronde voor het Sweelinck pianoconcours op donderdag 21 april. Roger Braun en Sjo Gelissen zijn de twee Maastrichtse kandidaten. Voor de exacte programmering verwijzen wij naar de agenda.

Pan

God spoelt aan op een hete zomerdag en schaakt het enige meisje uit het dorp, waarna hij -half mens, half fabelwezen - de zee weer opzoekt. Paniek, komische toestanden, spraakverwarringen zijn het gevolg. De Waalse schrijver Charles van Lerberghe werkt dit thema uit in een satirisch drama 'Pan'. Hij schreef het in 1906 na een reis door Italië. Hij haalt in dit stuk uit naar een huichelachtige conventionele moraal. Gezelschap De Tijd speelt 'Pan' in de regie van Lucas Vanderhorst in het kader van het Belgisch-Nederlands cultureel accoord in de Maastrichtse schouwburg. Spelenden zijn onder anderen: Warre Borgmans, Johan van Assche, Bob de Moor, Antje de Boeck, Hans Royaards.

Theatercafé

Het is echt de moeite waard op een vrijdag- of zaterdagavond rond 23 uur de Maastrichtse schouwburg eens binnen te lopen. In het theatercafé zijn dan kleine, vaak bijzondere voorstellingen, muziekuitvoeringen of 'performances'. De toegang is gratis. Vanavond toont Toine Horvers zijn installatie. Hij werkt met ruimte, geluid, beweging, licht. Stemmen van bezoekers, die meespelen in de installatie, bepalen de sfeer.

Zaterdag brengt muziektheater Samba Salad mime, poppenspel en muziek uit Europa, Afrika en Brazilië.

Vrijdag 22 april is het eerste deel van 'Informental 7', een internationaal magazine op videocassette. Kunstwerken of delen daarvan plus berichten uit de hele wereld zijn samengevoegd. Gabod Body begon in 1980 met dit meer-dimensionale kunsttijdschrift. De totale duur is enkele uren. Vandaar dat het tweede deel wordt geprojecteerd op 30 april, ook in het theatercafé.

Picasso's verlangen

Voor de realisering van 'Le désir attrapé' heeft het theatercollectief Rob de Kuiper de hulp in moeten roepen van kunstenaars Rein Jansma en Peter Claassen. In het theaterstuk, in de Nederlandse vertaling 'Het verlangen bij de staart gevat', speelt beeldende kunst namelijk een hoofdrol. In het oorlogsjaar 1941 heeft Pablo Picasso dit stuk geschreven. Het hoofdthema is de dwangmatigheid van het verlangen in situaties van schaarste en onderdrukking. Verlangen is namelijk zowel fysiek: naar liefde, vrijheid en sex, als psychisch: naar liefde, vrijheid en kunst. De acht spelers hanteren een fragmentarische vormgeving, vergelijkbaar met het montage-effect in de cinematografie. Ogenscheinlijk op zichzelf staande scènes wisselen elkaar af en volgen elkaar op. Theatercollectief Rob de Kuiper speelt 'Het verlangen bij de staart gevat' vrijdag 22 en zaterdag 23 april in theater Sirkel te Sittard. Aanvang 20.30 uur.

Films en vrouwen

Tot voor kort was het filmwereldje een mannenbolwerk. Voor de camera waren vrouwen te vinden, maar producers, regisseurs en cameramensen waren bijna uitsluitend mannen. Het tijdperk. De kwaliteit van het filmwerk van vrouwen valt steeds meer op. De oogst van het filmfestival in Cannes druppelt de Filmhuizen binnen. Hieronder zijn een aantal prenten waarin vrouwen een groot

aandeel leveren. Patricia Rozema, een Canadese van Nederlandse afkomst, sleepte de Prix de Jeunesse in de wacht met haar filmdebuut: 'I've heard the mermaids singing'. Hierin zien we Polly, een naïef vrouwtje dat in een kunstgalerie gaat werken. Ze weet door haar onbevangingheid de kunstscene op te schrikken door heersende dogma's door te prikken en maskers af te rukken. Opmerkelijk is het hantieren van drie filmvormen: De hoofdpersoon wordt geïntroduceerd per videocamera, haar dromen verschijnen in korrelig zwart-wit en de rest is in full-colour. Bij onafhankelijke productiemaatschappijtjes, die moeten werken met een klein budget, hebben vrouwen meer kans dan in Hollywood. Sheila McLaughlin heeft de regie van 'She must be seeing things'. Aghata ontdekt per toeval dat haar partner Jo seksuele uitstapjes heeft met mannen. Dat doet Agahta besluiten om haar vriendin te bescieden. Vreemde ontwikkelingen zijn het gevolg binnen deze lesbische realiteit.

Beide films, 'I've heard the mermaids singing' en 'She must be seeing things', zijn deze week in het Maastrichtse Filmhuis Lumière te zien.

Performance Festival

Het Tweede Performance Festival Heerlen wil een totaalgebeuren zijn, waaruit het publiek een keuze kan maken. Performance-kunst is een synthese van theater, muziek en beeldende kunst. Behalve op het podium gerichte kunstenaars zijn in Heerlen ook ook videomakers uitgenodigd, o.a.: Ben Bonke, Marcel Hermans, Ine Lamers, Toine Horvers en Joris Sluizer. Ook dit jaar ging de Jan van Eyck Akademie een samenwerking aan met de Heerlense Stadsgalerij en de Stadsschouwburg om het Performance Festival mogelijk te maken. Het vindt zaterdag 16 april in de Stadsschouwburg in Heerlen plaats, aanvang 20 uur.

AGENDA

Muziek

LSOSalvador Mas-Conde, Staargebouw 16 apr. 20.00 uur.
Saskia Kingma en Rene Geesing, harp en cello, Generaalshuis 20 apr. 12.30 uur.
Uitvoeringen concertzaal, Maria Isabel Siewers, 18 apr. 20.00 uur; vioolklas van Dirk Verelst, 19 apr. 18.30 uur; Manoe Konings (klarinet), 20 apr. 19.30 uur; voorronde Sweelinck pianoconcours, Roger Braun en Sjo Gelissen, 21 apr. 20.15 uur.

Toneel

Pan, Toneelgroep De Tijd, schouwburg 20 apr. 20.00 uur.

Diversen

Wiener Blut, Operette: Hoofdstad Operette, Stadsschouwburg 16 apr. 20.00 uur.
New Hits, Mime/muziektheater: Stichting Samba Salad, theatercafé 16 apr. 23.00 uur.
Waltham High School Show Choir, Showkoor, Stadsschouwburg 19 apr. 20.00 uur.
Remco Campert, Satyricon, St. Bernardusstraat 16-18, 17 apr. 15.00 uur.
Tweede Performance Festival Heerlen, Stadsschouwburg Heerlen, 16 apr. 20.00 uur.

Exposities

Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Ru van Rossem (kleuretsen), t/m 30 apr.)
Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 Schimmert, Christoph Hessel, do t/m zo 14.00-17.00 uur.
Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43, Marian Plug (schilderijen), Jan Knap (pastels, schilderijen, tekeningen), Edward Dwurnik (werken op papier).
Studio Omroep Limburg, Bankstraat 3, Jaap de Graaf (schilderijen en tekeningen), werkdagen van 10-18 uur.
Museum van Bommel-van Dam, Deken van Oppensingel 8, Venlo, "Na" Beervelde, tentoonstelling over en met werk van R. de Keyser, E. Elias, R. Lucassen en R. Raveel, tot 25 april.
Bonnefantenmuseum, Susana Solana (Placa del joc de la pilota) en Fons Haagmans (recent werk), tot 1 mei.
Galerie Signe, Akerstr. 82a, Heerlen, Gustaaf Begas

(fotografie), Jacobus Marks, t/m 24 apr.

Gouvernement, 7 Limburgse kruiswegen, P. Defesche, G. Eggen, A. de Haas e.a.
Generaalshuis, "De verborgen camera", foto's van het 'andere' Zuid-Afrika.
Galerie de Sauveur, Dorpstraat 19-21, Ulestraten, Chrit Jamin (olieverf op doek of papier), Petri Voet (keramiek), do t/m zo 2-5 uur.
Galerie Signature, Kapoenstr. 24, Anna Francolenoir (Reliëf en poëzie), t/m 24 apr.
Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5, Oensel/Schimmert, Silri Spronken, Thomas Junghans, Caius Spronken, t/m 23 apr.
Bonnefantencomplex RL, Ger Boosten, werken op papier, t/m 27 mei.
Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4, De kunstenaar en zijn collectie, t/m 15 mei.

Films

Lumière, Bogaardenstraat 40b
sous le soleil de satan, t/m 20 apr. 20.00 uur.
She must be seeing things, t/m 20 apr. 21.00 uur.
I've heard the mermaids..., t/m 27 apr., behalve 19 apr. (21 t/m 27 apr. o.v.)

Mabi B.V., Kleine Gracht 24a

Fatal Attraction, dag. om 2.30-8.30, za en zo ook om 6.00 uur.
Moonstruck, dag. om 2.30-9.00 uur, za, zo ook om 6.30 uur, wo alleen 9.00 uur.
Cry freedomdag, om 2.30-8.00 uur.

Cinema Palace, Wijcker Brugstraat

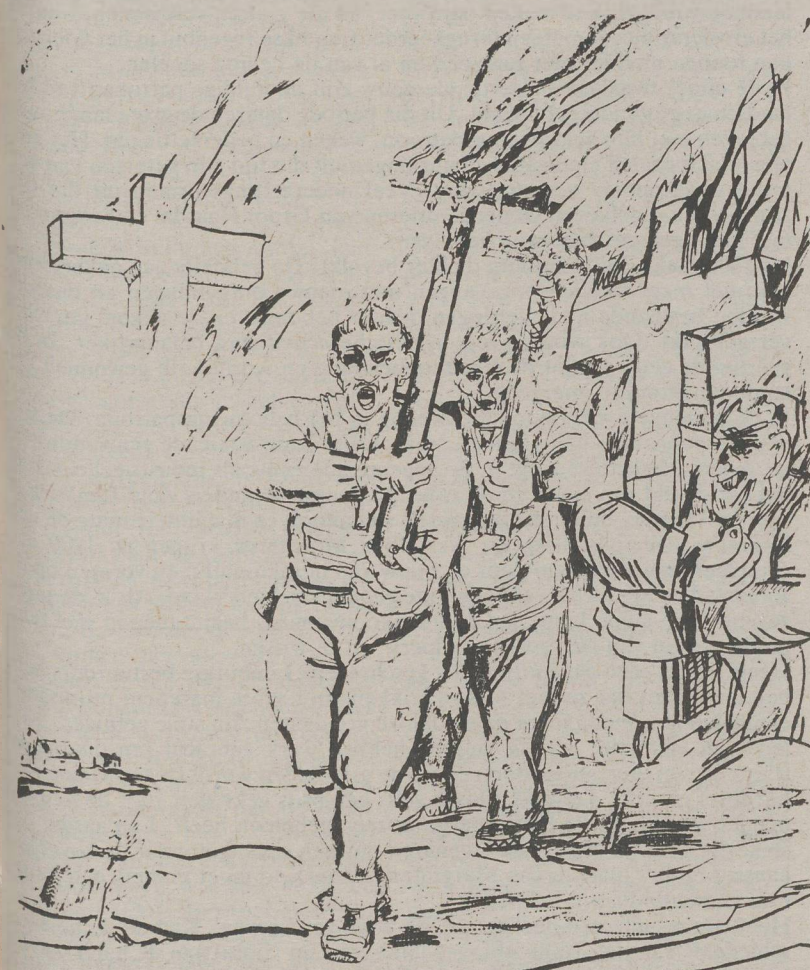
The last Emperor, dag. 5.00-8.30 uur.
Amsterdamned, dag. 4.15-6.45-9.30 uur, za en zo ook 1.45 uur.
Empire of the sun, dag. 6.00-9.00 uur.
Macbeth, zondagmorgen 11.15 uur.

Ciné-K, St. Bernardusstraat 13

Sam and Rosie get Late, dag. (behalve ma) 7.00-9.15 uur, vrij en za ook 11.30 uur, ma 8.00-10.15 uur.

Filmclub GGK

Christiane F, wir kinder von Bahnhof zoo, Ciné K, 19 april, 19.30 uur. Kaartverkoop vanaf 11 april bij A. Silanie-Verweij, tel. 888157.

Een "werk op papier" van Eduard Dwurnik, een van de drie exposanten die vanaf zaterdag te zien zijn bij galerie Wanda Reiff in de Rechtsstraat

roman

Het leven van een lucifer gaat niet altijd over rozen.

Er zijn natuurlijk mensen -sommigen daarvan noemen zich Deskundig, enkelen zelfs Luciferoloog!- die het tegendeel beweren. Zij weten dat het leven van een strijkhoutje een lolletje is. Zij wijzen dan op het gezellig samenzijn in het doosje. Of op de immer vrolijke koppetjes van de luizepoot.

Ik wil niet zeggen dat het leven van een lucifer altijd een hel is. Welnee. Wij zouden daar genuanceerd over moeten nadenken. En bovendien nog veel onderzoek doen, want vooral over de determinanten van het brand-gedrag weten wij nog maar weinig. En dát lijkt nu juist het toppunt van het leven van het brandstokje: die pyrolytische eruptie vlak voor het licht voorgoed dooft.

Helaas zijn lucifers nogal zwijgzaam. Nu heb ik jarenlang geluisterd naar het lucifer-gebeuren in de doosjes met de zwaluw (Säkerhets Tändstickor, met liefde en vakmanschap geproduceerd in de Uddevalla Tändsticksfabrik). De onwetende denkt maar al te vaak dat daarbinnen weinig loos is. Maar daarin kan men zich danig vergissen!!

Jarenlang luisterde ik, naar Zwaluw Rood (klein, kek, kordaat), Zwaluw Oranje (kloek, lekker lang), Zwaluw Bruin (all-round) en Zwaluw Groen (stevig en stoer) lucifers. Al rap bleek dat de verschillende typen in verschillende mate spraakzaam zijn. De Groene tändstickor bleken uiteindelijk het meest luidruchtig: in hún doosje hoorde ik bijna elke dag wel iets knisperen. Met de hulp van de Zweedse pyroloog Thor Magnusson heb ik hun conversaties kunnen decoderen. Tjonge, wat een intrigerende stukjes discussie heb ik die luizepoten in hun laatste uren kunnen ontfuselen!

"Hee Klaas!" "..."

"Kom jongen, word toch eens wakker, ik hoorde de wekker aflopen, dat betekent dat er zodirect thee gezet gaat worden." "Mwmwhummwm?"

"Kom meiden, ga toch eens van Klaas af, dat geduw en gedring in ons doosje is toch niet nodig, ik kan die jongen amper verstaan."

"Hihihihhi," giechelen zes lucifertjes en schuifelen opzij.

"Hèhè," puft Klaas, "ik wil zo vroeg op de morgen eigenlijk niet, is er iemand anders die zodirect tussen de twee vingers wil kruipen? Ik ga vanavond wel, dan ben ik in topvorm denk ik."

"Ik!" zegt Bertha, "ik ben wel een ochtendlucifer. Ik ga wel. Maar ik vind het eigenlijk jammer dat onze eigenaresse ons altijd maar gewoon weggooit en niet terugstopt in het doosje. Dan zie ik jullie nooit meer; en kan ik niet vertellen hoe het was. Oei! daar wordt 't al opengeschoven, nou jongens, tabé dan maar hè..."

's Avonds gaat Klaas tot ontbranding over, en tot zijn eigen verrassing wordt hij wél teruggestopt in het doosje. "Klaas! Klaas, jongen, wat zie je er goed uit!! Hoe was het?" roepen de anderen in kakofonie.

"Ooooooh," zucht Klaas gelukzalig. "Het was práchtig... Ik ging in één keer aan, ik heb zó leuk gecommuniceerd met wel drie kaarsen, en werd héél elegant uitgewapperd, en er was een héél lieve mevrouw die me weer bij jullie terugstopte. Aaaaah, wat een leven!"

Eva

Het Plateau van Margraten (met rechts de Van Tienhovenmolen), bedreigd door de volgende menselijke ingreep: afgraving ten behoeve van de cementindustrie (foto's Frits Widdershoven)

DE ZUIDLIMBURGSE NATUUR BESTAAT NIET

"De geschiedenis van het Zuidlimburgse cultuurlandschap" is om meerdere redenen een monumentaal boek. Ten eerste om het uiterlijk: het boek zit samen met een kaartenmap verpakt in een cassette, net als de omslagen met linnen bedekt. Maximaal drieduizend boekenkasten kunnen met de bladen niet bronsgroene cassette opgesierd worden. De drukker, Offsetdrukkerij Het Limburgs Dagblad, heeft er letterlijk een monumentaal drukwerk van willen maken, omdat dit het laatste boek is bij het Heerlense bedrijf van de persen rolt. Daarom heeft nog eens extra diep in de buidel getast. Als dat niet gebeurd was en als ook de provincie Limburg niet over de brug gekomen was, zou ieder exemplaar 500 à 600 gulden gekost hebben. Nu bedraagt de prijs 'slechts' 125 gulden.

De derde reden om het boek monumentaal te noemen is het onderwerp: de geschiedenis van het Zuidlimburgse cultuurlandschap. Cultuur staat hier in tegenstelling tot natuur: de mens heeft ingegrepen in de natuur. Overigens zou het boek bijna dezelfde inhoud hebben gehad als het natuurlandschap in plaats van het cultuurlandschap was behandeld. Volgens de auteur, de Wageningse historisch-geograaf drs. Hans Renes, is er in Zuid-Limburg nauwelijks meer sprake van natuurlijke elementen in het landschap. Net als in de rest van Nederland is het landschap door menselijk toedoen gevormd.

bericht uit Maastricht

De bossen, de heide, de mergelgrotten en natuurlijk de akkers, wegen en nederzettingen: allemaal mensenwerk. Zelfs een onbewoond Waddeneiland wordt nog beplant om zandverstuiving tegen te gaan. Het boek van Renes is eigenlijk een rapport, uitgevoerd in opdracht van de provincie. Als hulpmiddel bij het opstellen van het Streekplan Zuid-Limburg wilde de provincie inzicht hebben in het ontstaan van het landschap en een kaart met alle elementen en structuren die nog zichtbaar zijn. Een paar feiten uit het boek: Het Zuidlimburgse cultuurlandschap is het oudste en mede daardoor ook het rijkste landschap van Nederland. Het heuvelland is al meer dan zeventienduizend jaar permanent door mensen bewoond. Vooral de dalen met hun vruchtbare grond waren voor de prehistorische mens aantrekkelijk. Pas in de Romeinse tijd (de eerste drie eeuwen na Christus) worden de plateaus bevolkt. De Romeinen hebben weinig sporen achtergelaten, veel minder dan tot nu toe is aangenomen. Repes: "Ik herinner me een excursie naar Limburg, waarbij de gids ieder fietspad aanwees als een Romeinse weg. En het is ook niet waar dat de Limburgse carréboerderijen van Romeins model zijn". Het patroon van het landschap is vooral in de Middeleeuwen tot stand gekomen. De bewoners begonnen in de elfde eeuw vanuit de dalen naar de plateaus te trekken om die te ontginnen. De bossen die daar stonden wer-

den gerooid. Alleen op de steile hellingen bleef het bos gespaard. Door de ontginning ontstonden de eerste erosieproblemen. Die werden bestreden door het aanleggen van graften waardoor knikken in de hellingen ontstonden. Bij recente ruilverkavelingen, die zijn uitgevoerd om grootschalige landbouw mogelijk te maken, zijn veel van die graften verdwenen, waarna het erosieprobleem meteen terugkeerde. Een fikse regenbui in het voorjaar kan tonnen modder met zaaigoed en al van de helling spoelen.

In de elfde, twaalfde en dertiende eeuw zijn de huidige patronen van het landschap grotendeels bepaald. Uit die periode dateren de grote landbouwgebieden met hun verkavelingspatroon, wegen en nederzettingen. Het grote aantal kastelen en de stadversterkingen uit die tijd zijn getuigen van een grote staatkundige versnippering. Veel nederzettingenvormen uit die tijd zijn zichtbaar gebleven, zoals de driesen van Groot Haasdal en Schimmert met hun gemeenschapsvoorzieningen.

Na 1300 raakt Zuid-Limburg dichter bevolkt. De behoefte aan akkergrond kan niet meer worden opgevangen met nieuwe ontginningen en daarom worden bestaande nederzettingen dichter bebouwd en de akkers intensiever gebruikt. Ook worden niet-agrarische activiteiten belangrijker. In de veertiende eeuw begint de steenkoolwinning en wordt kalk gewonnen om landbouwgrond te 'mergelen'.

In de buitengebieden verandert weinig in het bebouwingspatroon. De steden worden steeds belangrijker. Vaals krijgt in de zestiende eeuw industrie uit Aken, Maastricht volgt in de negentiende eeuw als industrieel centrum het voorbeeld van Luik. In de twintigste eeuw verandert Zuid-Limburg in zeer snel tempo onder invloed van de steenkool- en in mindere mate de kalkwinning. De Oostelijke en Westelijke Mijnstreek krijgen na 1900 een compleet nieuw patroon door de bouw van mijnkoloniën en vormen op de Randstad na het meest verstedelijkte gebied van Nederland. Als in de jaren zeventig een einde komt aan de steenkoolwinning, begint men in snel tempo de sporen van het 'zwarte tijdperk' uit te wissen.

Heeft Renes geen gevaarlijk boek geschreven? Limburgse bestuurders hebben laten zien dat ze niet terugschrikken voor grote ingrepen: mijnbouw, een halve Sint Pietersberg en eindeloze grindgaten zijn stille getuigen. Niet iedereen vindt dat erg: de mijnen hebben werk gebracht (en daarna de streek in een diep gat gestort) en op de grindgaten wordt (tegen kleine vergoeding) gesurfed. De ENCI heeft zelfs een prijs gekregen voor de keurige manier waarop zij de Pietersberg om zeep geholpen heeft. Een aardig optekertje voor de Belgische eigenaren die zich opmaken voor de zoveelste aanslag op het plateau van Margraten. Nederland moet immers een nationale cementindustrie behouden!

Heeft Renes niet een heel gevaarlijk boek geschreven? Kan uit de hele geschiedenis van het Zuidlimburgse landschap en vooral aan de hand van de zojuist genoemde voorbeelden niet het argument ontleend worden dat natuurlandschap na een menselijk ingrijpen een nieuwe waarde krijgt?

Jacques Herraets